

P 18:ingar i Skövde

En interrad artikel med fakta om den nya organisationen
InsatsOrganisation 09

P 18 kamratförening sid 3-19

Sancta Barbara och Mortimer

Björn Håkansson tilldelas boken "Artilleriet vid
Korsbetningen" för sina Mortimerinsatser av ordförande
Anders Nilsson

A 7 kamratförening sid 20 -31

FOTO: MORGAN SUNDÉN

NBG-övning på Luftvärnsregementet

Robot 70 skytt under NBG-övning i Skillingaryd

Lv 2 kamratförening sid 32-39

FOTO KRISTINA SWAAN

TD 01 under utbildning för insats i Tchad

KA 3 kamratförening sid 40-51

Positiv utveckling för Gotlandsgruppen och Hemvärnet

Gotlands hemvärn har i år en delvis ny inriktning för hemvärnsutbildningen. Det handlar om att genomföra övningar i skydd och bevakning av skyddsobjekt i bebyggelse, såväl militära som civila.

Ett ingångsvärde för övningsverksamheten är ny taktisk, organisatorisk, ekonomisk målsättning (TOEM) för hemvärnsförbanden som anger att hemvärnsbataljoner och kompanier skall kunna skydda ett antal skyddsobjekt med en uthållighet på upp till 30 dygn! Ett annat ingångsvärde är ny operativ plan- "Igelkotten", främst avsedd för hemvärnet – de nationella skyddsstyrkorna. Denna anger bland annat att vi i ett förändrat omvärldsläge och förändrad hotnivå skall kunna skydda Försvarmaktens viktiga objekt på Gotland, såsom baser (flygfält och hamnar) sensorer (radar, FRA anläggningar mm) och anläggningar för ledning (försvarets telenät mm). Hemvärnet skall också vara berett att efter begäran från civila aktörer på Gotland och efter regeringsbeslut, kunna skydda "civila" skyddsobjekt såsom anläggningar för elproduktion (GEAB), radiosändningar (Radio Gotland m.m.) och ledningsfunktioner (länsstyrelsen m.m.). Syftet är att skapa förutsättningar för Försvarmakten att kunna kontrollera östersjöområdet med Gotland som utgångspunkt och att säkerställa att samhällsviktiga objekt kan fungera! Detta bland annat genom att underrättelseinhämtning och basering säkerställs på Gotland. Öns läge gör att det i jämförelse med många andra regioner i landet finns många militära och civila objekt som kan behöva skyddas! Hemvärnet behövs!

Arets utbildning genomförs till stor del i bebyggelse, vilket kräver särskilda kunskaper vid hemvärnsförbanden. En speciell framryckningsteknik har utarbetats för att kunna framrycka och samtidigt kunna skydda den egna enheten. Utgångspunkten är "väpnad strid i fred" vilket innebär att det kommer att råda stor restriktivitet med eldgivning. Eld kommer endast att öppnas med stöd av befintliga fredslagar och förordningar, såsom "skyddslagen" och "lagen om envarsingripande". Målbilden är att under en kort bataljonsövning (ett förlängt dagpass) i höst samöva bataljonerna i skydd av objekt i bebyggelse, där inte bara hemvärnsplutoner övas utan också alla understödande, mycket viktiga funktioner som skapar förutsättningar för att kunna nå objekten snabbt och att uthålligt kunna verka vid dem. Här kan nämnas, flyg för underrättelser, båttransporter, biltransporter, sjukvård, samband, hundekipage, förplägnad och MC.

Rekrytering och avtalsuppfyllnad ägnas särskild uppmärksamhet under året (liksom alla kommande år). Detta mot bakgrund av att Gotland måste vara bäst i landet på att rekrytera eftersom rekryteringsunderlaget bara är 57.000 och att behovet är två uppfyllda hemvärnsbataljoner. Rekryteringsmålet för 2008 är 75 nya hemvärnssoldater! Rekryteringen har hittills gått bra, vi har i skrivande stund rekryterat ca 35! För att på sikt kunna säkra rekryteringen behövs direktutbildning till hemvärnet, motsvarande de försök som genomfördes vid Gotlandsgruppen hösten 2006. Vad gäller avtalsuppfyllnad så hade Gotlands Hemvärn 2007 en avtalsuppfyllnad på 57% - det är bäst i landet, men det räcker inte! Målet för 2008 är 65% och efterföljande år 75%!

Gotlandsgruppen liksom övriga delar av Försvarmakten har inför 2008 drabbats av betydande ekonomiska nedskärningar. För Gotlandsgruppen innebär detta ca 35% nedskärningar i jämförelse med 2007! Detta innebär att viss verksamhet helt tagits bort och att antalet övningar reducerats. De övningar som genomförs skall dock ha en hög kvalitet och alla övningsdeltagare skall uppfatta att de blir ordentligt övade!

Beslut har fattats avseende Gotlandsgruppens omgruppering. Nya lokaler blir miloverkstaden där vi tillsammans med FMLOG kommer att dela byggnaden med Miloverkstaden AB. Flyttningen kommer att ske tidigt 2009.

Sammanfattningsvis kan jag konstatera att hemvärnets uppgifter har blivit tydligare. Detta genom ny taktisk organisatorisk ekonomisk målsättning och den nya operationsplanen (Igelkotten). Vår övningsverksamhet utvecklas i den riktning som dessa båda dokument anger. Hemvärnet och Gotlandsgruppen består av en mängd positiva och engagerade människor som kommer att bidra till att göra våra övningar bättre och att nå våra rekryteringsmål! Jag ser framtiden an med tillförsikt!

Kamrater!

Tradition och förnyelse är ord som ofta används när det gäller det som varit, är, och komma skall. Dessa ord passar väl i våra dagar när det gäller Gotland och vårt regemente, Gotlands regemente.

I vinter har gotlänningarna bjudits in till ett antal informationstillfällen om hur Visborg ska utformas. Visborg är benämningen på regementsområdet inklusive Hällarna, som avses exploateras. Vårdar för informationen har varit Gotlands kommun och P 18 Vasallen AB. Enligt planerna kan upp till 4000 personer ha sitt hem inom området, med service i form av skolor, handel, småindustri m m. Det är ett mycket långsiktigt projekt som sträcker sig många år framåt. Men det är nu grunden läggs. En ”knäckfråga” är hur Hällarna skall utnyttjas. Ska där byggas bostäder eller ska området utnyttjas för det rörliga friluftslivets behov?

Historisk mark. Föreningens styrelse har kontaktat både Stadsarkitektkontoret Gotlands kommun och P 18 Vasallen AB för att erbjuda sina tjänster när det gäller kunskap om ”Visborgsslätt”, kulturellt och historiskt. Vårt erbjudande har tagits emot med intresse och ett flertal möten har redan ägt rum. Tillsammans har föreningens medlemmar stor kunskap om området, byggnader vägar och platser. Kan vi överföra det så kommer det att bidra till ett område med historik – och inte bara krass exploatering. Kan byggnader ha en själ? Den frågan torde vara svår att besvara. En sak är emellertid helt klar – byggnader rymmer minnen. Minnen som man bevarar, och som ibland kanske borde förträngas. Detta var Nils-Åke Stenström och jag helt överens när vi tog en sista promenad genom kasernerna och kanslihuset i början av mars. Dessa drygt hundraåriga byggnader, vilka åldrats med värdighet, som byggdes med känsla för kvalitet och noggrannhet och som nu till det yttre kommer att bevaras. Byggnader som utgjort hem för familjer, bidragit till oräkneliga unga mäns fostran – jag visiterar! Samt uthärdat alla dessa manöverstamp...

De första spadtagen. Lördagen den 15 mars skedde det officiella spadtaget för kommunens övertagande av ”Visborg” vid en ceremoni på kaserngården. Allmänheten var inbjuden. Det symboliska spadtaget togs av en klass förskolebarn som sprang ut ur kanslihuset och frenetiskt började gräva med sina plastspadar i jorden där björkarna förut stod. Jag kunde bara konstatera att släkten följa släktens gång, om så i andra former än tidigare.

I maj månad ska arbetet påbörjas med att bygga om kanslihuset och kasernerna, inflyttning i de första byggnaderna är beräknad att ske under våren 2009. Följ gärna det fortsatta arbetet på kommunens och Vasallens hemsida. Tradition och förnyelse gäller även för Gotlands Försvarsmuseum som är under uppbyggnad i Tingstäde. Arbetet med att finansiera projektet har hittills fallit väl ut. Under våren kommer arbetet med att bygga upp museets arkiv och bibliotek att påbörjas. Projektering för att iordningsställa den byggnad som varit sädemagasin till lämplig museilokal pågår i skrivande stund för fullt. Byggnadsarbetet med att skapa funktionella museilokaler startar förhoppningsvis till hösten. Pansar-, artilleri- och luftvärnsgrupperna jobbar var och en på sitt håll. Styrelsens målsättning är att i sommar ha museet öppet vid ett antal tillfällen för att visa fordon och pjäser, detta för att vidmakthålla intresset för museet. Allt arbete som läggs ner för att få ett museum - tillsammans med Tingstäde hembygdsförening – innebär med all säkerhet ett lyft för socknen.

Enligt den senaste översynen av medlemsregistret har kamratföreningen drygt 500 medlemmar. Det som stimulerar är all kontakt jag har med er medlemmar och det intresse som många av er visar för vårt regemente och dess traditioner. Känslan för regementet och den betydelse det haft för vårt försvar, kamratskapet och att det för många värnpliktiga från fastlandet var ett sätt att få lära känna Gotland poängteras ofta.

Musiken... En person som jag inte mött i verkliga livet men på annat sätt fick uppleva tidigare i år är Lars Gullin. Ett möte

i form av en musikalisk resa på Länsteatern i Visby. Lars Gullin, född 1928 i Sanda och som fick Kungl Majt:s tillstånd att bli volontärelev vid I 18 musikkår 1941 – 13 år gammal! Gullin som med ”Dompanns” orkester framträdde i Visby hösten 1951. Gotlänningen skrev: ”Jazzgalan en succé i jätteformat, fullsatt exhus, begejstrad publik. Applåderna blev till stampningar och visslingar när, efter det Erik Gadd på arrangörernas vägnar hälsat publiken...”.

Musikkåren, vilken alltså i högsta grad bidragit till kulturlivet i Visby och på Gotland och som fostrat så många framstående musiker. Idag förs arvet vidare av Gotlandsmusiken, än marscherar ”musikkåren” genom stan till Östertorg för konsert. Hur länge kan man fråga sig, pengar saknas... Gotlands Officerskör samarbetar idag med Gotlandsmusiken i olika former. Hur påverkas kören om Gotlandsmusiken läggs ner?

Gotland svenskt i 200 år. Det är i år 200 år sedan den ryske konteramiralen Nikolaj Bodisco landsteg med sin styrka utanför Grötlingbo. Ett ”besök”, om än kort, som medförde att Gotlands nationalbeväring bildades 1811. Nu försvaras huvudsakligen Sveriges gränser utomlands. Ett försvar i förändring brukar det sägas. Jag vill inte göra några liknelser i övrigt men kan bara konstatera att när man kör bil måste man då och då titta i backspeglarna... För en tid sedan genomförde föreningen sitt årsmöte på Suderbys herrgård i närvaro av drygt 50 medlemmar. Efter årsmötet hade jag nöjet att tilldela Kurt Nysell Sveriges Militära Kamratföreningars förtjänsttecken i silver för 10 år arbete i föreningens tjänst. Kurt har lagt ner – och lägger ner – stort arbete med bland flera trossropp m/ä för att planera och genomföra den årliga KFÖ:n. Slutligen vill jag tacka er alla för det arbete ni lägger ner för föreningens bästa. Styrelse, Chefen Gotlandsgruppen Lars-Åke Permerud, fanförelsen Åke Wallin, Sten Lindberg och Swen - Arne Wighammar som förgyller vår tillvaro med sin musik när vi träffas ...ja, alla ni som utgör Gotlands regementes kamratförening.

Tack även till ordföranden för Stockholmskretsen Lars-Inge Hägle för gott samarbete.

In Treue fest!

JAN-CHRISTER ANKRE
ORDFÖRANDE GRKF

Årsmöte Stockholms- kretsen

Sveriges Militära Kamratföreningars Riksförbunds förtjänststecken i guld (SMKR FjtG) tilldelades vid årsmötet (från vänster) Robert von Knorring och dess förtjänstplaketten i silver (SMKR FjplS) till Per-Olov Alama. Kretsens veteranåll mottogs av Knut Göthe, Håkan Hallgren och Bertil Malmström. Den tilldelades även Bo Christiansson, Lars Olof Kallings, Lars Lantz och Anders Almén, vilka tyvärr hade förhinder att närvara. Bertil Malmström erhöll också vandringspriset för bästa rekrytering under 2007.

Stockholmskretsen avhöll sitt ordinarie årsmöte den 31 mars 2008 med 27 deltagare.

Inbjudna var gäster general-löjtnant Anders Lindström, Högkvarteret, och förbunds-ordföranden i Sveriges Militära Kamratföreningars Riksförbund, Sune Birke. Några av kretsens damer förgyllde kvällen med sin närvaro, Evy Belfrage och Eva Bengtsson, som hälsades särskilt välkomna. Parentation hölls för kretsens avlidne medlem Arne Rehnman och en tyst minut hedrades hans minne. Till styrelsen skedde ett nyval; Kristofer Gegenwarth. I övrigt blev det omval av funktionärerna förutom två vakanser, en styrelsesuppleant och en revisorssuppleant. Årsmötet fick en god orientering av Sune Birke om aktuella frågor inom SMKR och verksamheten,

bl.a. Representantskapsmötet den 1-3 april och nästa Nordiska kamratträff i Blekinge den 11-14 juni 2009. Frågestunden avslutades med att Sune Birke utdelade SMKR-utmärkelser. Enligt dagordningen lämnade ordföranden en orientering om kretsens kommande aktiviteter. Årsmötet ansåg att den lokala samverkan, LKSS, som sker mellan olika kamratföreningar i Stockholm, är bra för medlemmarna. Årsmötet beslöt därför att uppdraga åt styrelsen att verka för ett ytterligare årligt utskick till medlemmarna där en sammanställning över föreningarnas kontaktpersoner och aktiviteter framgår även under andra halvåret. Kostnaden för detta utskick bedömdes kunna ske under rådande budget trots en ansträngd ekonomi i kretsen. Ett förslag på en insamling för ekonomiskt stöd till detta under

kvällen genomfördes dock inte. Ordföranden överlämnade kretsens veteranållar och Ragnar Hansens vandringspris för bästa rekrytering under 2007. Efter årsmötet höll kretsens gästtalare Anders Lindström ett anförande om vår Försvarsmakts inriktning och pågående uppdrag i utlandet. Kvällens ämne om den planerade ryska gasledningsbygget utanför den gotländska kusten belystes ur säkerhetssynpunkt för både vårt land och hela det Nordiska området. Många intressanta frågeställningar besvarades och ämnet kunde ha ägnats mer tid men fick avbrytas för kvällens goda supé. Den intogs i matsalen under en mycket trevlig och uppskattad kamratlig samvaro. I anslutning till årsmötet företogs ett konstituerande styrelsemöte, varvid styrelsen och övriga funktionärer fick följande utseende:

Ordförande Lars-Inge Hägle, vice ordförande Bertil Malmström, sekreterare Mari Lagerlund, kassör Bengt Belfrage, klubbmästare Per-Olov Alama, arkivarie/tradoff Robert von Knorring, ledamot och vice sekreterare Kristofer Gegenwarth. Styrelsesuppleanter blev Carl-Christer Hjorth, Björn Anderson och Knut Göthe. Revisorer är Bo och Inga-Brith Christiansson samt revisorssuppleant Per Nordenvall. Fanförelse är Kristofer Gegenwarth, Robert von Knorring och Knut Göthe. Valberedningen utgörs av Christer Svärd och Stig Skallak. Till ordinarie ledamot i GRKF, huvudföreningens styrelse, valdes Lars-Inge Hägle och som suppleant Bertil Malmström.

**LARS-INGE HÄGLE
ORDFÖRANDE**

Kommande aktiviteter kamratträffar 2008

Studiebesök vid "Femörefortet" lördag 24 maj

Besök vid "Femörefortet", det hemliga kustartilleribatteriet utanför Oxelösund. Avresa Klarabergsviadukten 09.00, Femörefortet 11.00, lunch 12.00, hembygdsgränd 13.30, kaffe 14.00, återkomst senast 18.00. Anmälan senast den 22 maj 2008 till undertecknad. Begränsat antal platser.

Nationaldagen den 6 juni

Traditionsenlig fanmarch i Kungsträdgården 17.30 till Skansen. Kungafamiljen anländer i praktfull kortge dragen av 80 hästar.

Styrelsemöte och kamratträff med föredrag torsdag 4 september (obs! nytt datum).

15.00-17.00 Styrelsemöte.
17.00 Samling vid entrén till FHS.1730 Föredrag av Karl Wand, fd officer i Wehrmacht och författare av "Två bröder i Hitlers krig".

19.00 c:a Lättare förtäring (landgång, öl, kaffe, kaka) c:a 125:-. FHS pub är öppen. Anmälan senast söndag 31/8 till undertecknad.

Styrelsemöte och kamratträff med föredrag torsdag 13 november Försvarshögskolan (FHS).

15.00 Styrelsemöte.
17.00 Samling entrén FHS.1730 Föredrag av Bengt Hammarhjelms om "Den ryska ockupation av Gotland för 200 år sedan".
19.00 c:a; Lättare förtäring (landgång, öl, kaffe, kaka) c:a 125:-. FHS pub är öppen. Anmälan senast söndag 9/11 till undertecknad

Alla är varmt välkomna liksom besökande kamrater från Gotland och från andra kamratföreningar i Stockholm.

**LARS-INGE HÄGLE. TEL 08-7771346, MOBIL 073-9935680 ELLER
E-POST LARS-I.HAGLE@TELIA.COM**

Redaktörens inlägg

GRKF skribenter; skicka dina inslag till nedanstående adress. Texten tar jag helst per e-post eller på diskett. Illustrationsmaterial och bilder vill jag ha som papperskopior, på diskett eller CD. OBS! E-posta inga bilder!

Väduren, Gotlandsgruppen, box 2012, 621 26 Visby.

E-post: vaduren@zeta.telenordia.se

Telefon 0498 - 27 89 78

NILS-ÅKE STENSTRÖM

UPPROP!

Utgivningen av denna tidskrift medför stora utgifter, och varje inkommen krona är ett välkommet bidrag. Du som vill stötta utgivningen med ett frivilligt bidrag, sätt in det på pg 16 30 01 - 1. Styrelsen GRKF

VERKSAMHETSPLAN FÖR 2008

- **2008-06-06** Deltagande med fana i firandet av Sveriges Nationaldag i Visby.
- **2008-08-21 – 22.** KamratFöreningsÖvning med inriktning att genomföras i Tingstäde. Inbjudan med detaljer presenteras i denna tidskrift samt på hemsidan.
- **2008-10-23** kl 1200 Kamratföreningslunch. Plats; Hemvärnsgården Traume. Se upp på annons i Gotlandspress och information på hemsidan.
- **2008-10-31** kl E.S.O. Kransnedläggning på Gotlands Truppers gravplats på Norra kyrkogården.
- **2008-12-18** kl 1500 Deltagande vid FM julbön i Domkyrkan, annons i Gotlandspressen.
- **2009-03-05** Årsmöte GRKF.

Se vidare information på hemsidan www.gotland.net/GRKF

Är du inte medlem i GRKF? Vill du bli det?

Har du gjort värnplikten på I 18, P 18 eller PIG, tjänstgjort eller arbetat på regementet.

Betala in årsavgiften 100:- på Pg 16 30 01-I. Ange namn, adress och födelsedata.

Tillhör du inte någon av ovanstående kategorier men vill bli medlem ändå – kontakta någon i styrelsen.

Anmäl adressändring till GRKF sekreteraren

Crister Persson
Söderhagsvägen 26, 621 50 Visby
Telefon 0498 - 27 88 30, 0705-35 31 58
e-post: persson.gotland@telia.com

Tillhör du Stockholmskretsen måste du anmäla ändringen även dit!

Stockholmskretsen
Ordf Lars-Inge Hägle, Midgårdsvägen 46, 136 46 Handen
Telefon 08-777 13 46, 073 - 993 56 80
e-post: lars-i.hagle@telia.com

Jan-Christer Ankre, ordförande i GRKF och vice ordförande i Gotlands Försvarsmuseum, tilldelar Rolf Larsson några finare ostar som en uppmärksamhet för det gångna årets arbete.

Styrelse

Ordförande	Jan-Christer Ankre
Vice ordförande	vakant
Sekreterare	Crister Persson
Kassör	Ingemar Ohlsson
Klubbmästare	Magnus Olofsson
Ledamöter	Kurt Nysell, Jan-Eric Engström, Lars-Åke Borg
Revisorer	Claes Randler, Lars-Ove Hoas
Valberedning	Stefan Pettersson, Jan Olai, Roland Snäckerström

In memoriam

Major Olle Ljunggren avled den 2 april 2007. Han tillhörde den åldersklass som präglades av Andra Världskrigets turbulenta tid. Han blev officer 1940. Han blev 91 år.

För fastlämningar var placeringen på Gotland ingen önskedröm, men de säregna kulturella förhållandena, en fascinerande historia och en vidunderlig natur, fick oss snart att se placeringen på ön som en förmån. Bidragande till denna omställning var de befäl som tog hand om oss, i synnerhet kompanichefen, Olle Ljunggren. Genom hans intresse och omsorg om sin personal formades en livslång kärlek till Gotland och en starkt positiv inställning till landets försvar.

1952 års rekryter ryckte in till Visborgsslätt veckan efter att DC 3:an försvann öster om Gotland. Vi rekryter fick inte fastlandspermission förrän till jul. Hela sommaren, hösten och början på vintern, var vi hänvisade till oss själva och de fritidsaktiviteter som regementet arrangerade. Olle Ljunggren var navet i denna verksamhet. Han arrangerade studiecirkel i Gotlands historia, viltvård, ridning och litteratur. Under helger både den aktuella hösten och under våren 1952-53 ordnade han resor runt ön. Det gjorde oss förtrogna med den del av Sverige vi var satta att försvara. Närheten till Sovjet var påtaglig, inte minst genom händelserna med de nedskjutna spaningsplanen, DC 3:an och Catalinan. Vi kände de isiga vindarna från det Kalla Kriget. 1952-53 års plutonchefsskola minns med intresse sin rekryttid. I mitten av 1970-talet träffades

vi i Norrköping för en kvälls samvaro. Olle Ljunggren var också med. Vi fick då tillfälle att uttrycka vår tacksamhet för de år han styrde och ställde över vår tillvaro.

Vid 50-årsjubileet år 2002 på Gotland deltog många kamrater och flera av våra kompani- och plutonsbefäl, och, naturligtvis, också Olle Ljunggren.

Olle Ljunggren utbildade flera rekrytkullar intill dess han blev chef för Personaldetaljen på regementet, som aktiv officer 50 år gammal. Därefter arbetade han som lärare vid den gotländska grundskolan. Han avslutade sin yrkesverksamma del av sitt liv på en arvodestjänst vid Milostaben i Strängnäs. Han hade en prestigelös syn på sin militära bana. Mån om underlydande och rekryter formade han en tillvaro som präglades av en humanistisk grundsyn utan att negligera krigets grymma krav på sina utövare. Det var en stor förmån att ha haft Olle Ljunggren som chef, förebild och vän.

Hans Lönegren

Evald Forss avled den 13 juni 2007. Han skulle inom några veckor ha fyllt 88 år. Enligt Evalds önskan skedde begravningen i stillhet. Som gammal soldat följde Evald därvid den engelska sentensen, "Old soldiers don't die, they just fade away".

Han var född 1919 i Sura i Västmanland och sökte anställning vid I 18 den 1 november 1938.

Efter genomgången furirskola

placerades eleverna ut för praktik inför höstens examen. Evald kommenderades ut till fästningsgruppen i Tingstäde (1940 års volontärer kom samtidigt att förläggas dit på grund av platsbrist på I 18 – världskriget rasade ju runt om oss). En lördagskväll larmades om eldsvåda i Moos i Stenkyrka. Volontärskolans beordrades per cykel till brandplatsen. Uppe på taknocken satt då furiren Evald Forss omgiven av rök och gnistor, dirigerande sin lilla brandkår med dånande stämma. Huset blev räddat, men Evald tog obotlig skada. Ögon och lungor tog stryk. (Som en kompensation träffande han där i Moos sin blivande fru), härav blev Evald aldrig "truppslusk", men kom mycket väl att ombesörja många av de övriga tjänster ett regemente tarvar. Vaktchef, kompaniadjutant, ledare av AGO-utbildning (en förenklad metod att halvsula skor medelst påklistering av sulan), bibliotekarie med mera. Just i volym II av regementets minnesbok finns en skön bild av en stolt museiföreståndare Forss visande "sina samlingar" för kung Gustav VI Adolf. Som en god pistolskytt, samt inte minst revypappa under efterkrigsåren, lämnar Evald Forss minnet av en skojfrisk och fin kamrat.

Per Åke Wallin

Många militärer uppnår hög ålder beroende på ett sunt liv på övningsfält och i naturen. **Lasse Nohlgren** blev 86 år. Han var, såvitt jag kommer ihåg, inte intresserad av sport och idrott. Däremot studerade han och

avlade en fil.kand.i beteendevetenskap

Lasse var under flera år chef för 3. pbat i Gotlandsbrigaden. Vanligtvis gjorde man en KFÖ under en bataljonschef för att vid nästa övning ha fått en ny chef. För ovanlighetens skull hölls vårt förband samman under nästan två KFÖ'n och två SÖB'ar mellan åren 1970 och 1978. Ställföreträdande bataljonschef, Lennart Runsten, deltog vid samtliga övningstillfällen och tog successivt över befälet.

Lasse var en gladlynt, högröstad och trivsamt person. Han hade lätt att entusiasmera och följde under KFÖ-utbildningsskedet bataljonens olika förband för att lära känna befäl och soldater. Han hade fullt förtroende för bataljonsstaben som under dukliga bataljonsadjutanter formade order i chefens anda och såg till att verksamheten flöt problemfritt. Vi talade om honom som "Friska Frasse".

Om Lasse någon gång gick i taket riktades ilskan uppåt mot chefer och överordnade. Ett tillfälle som gått till historien var när bataljonen under en SÖB fick uppgiften att slå i Slite landstigen fiende. Som bekant är Slite omgivet av djupa kalkbrott, få och smala vägar och i söder det smala passet "Sju Strömmar". Lasse satsade på att snabbt slå med ett pansarkompani över Sju Strömmar, men fick lätt kritik för denna djärva taktik. Lasse blev ursinnig och anklagade övningsledaren för att ha bristande kunskaper och erfarenheter av pansarstrid. Lennart Runsten lugnade Lasse och fick honom att svälja sin ilska. Bataljonen bestod av åtta kompanier, en koloss av en stormakts magnitud. Då övningarna år 1974 avbröts i trakten av Hejnum, med den stora bataljonen på ömse sidor om Lina myr, sprakade det ilsket i radioapparaterna. "Viktor Niklas, Viktor Niklas, order efterfrågas?" Lasse grep luren och ropade: "Alla Viktor, alla Viktor. Tyst för helvete, jag tänker!" Förbandet upplöstes sedan lugnt och stilla efter att ha fått sina respektive direktiv.

3. pbat blev ett förband med god anda och gott övningsresultat.

In memoriam

Delar av staben och kompanibefälarna träffades våren 1999. Under åren som följde fortsatte en mindre grupp att träffas några gånger per år och besökte nedlagda eller bevarade förband. Varje gång sände vi en hälsning till Lasse, som uppskattade våra små meddelanden från det försvinnande försvaret.

Vi minns Lasse som en stimulerande chef och sänder honom våra tankar när han nu gått över bron till en annan värld.

3.pbat genom

Hans Lönegren

Överstelöjtnant Carl Gustav Geijer har gått ur tiden. Han var född 16 juli 1921 och avled 1 december år 2007. Han efterlämnar hustru och fem barn. Med sin Helny utförde han alltså en stor fostrargärning med de knappa medel som förr stod till en officers förfogande.

Han började sin officersbana vid Gotlands regemente 1945. Han utmärkte sig för stil och stor plikttrohet och var ett gott exempel för sina yngre kolleger. Han uppskattades också av frivilligorganisationerna och var ett par somrar chef för lottaskolorna som förlagts till Visby. Denna förtroendepost och hans insatser som noggrann motorofficer bidrog till att han 1967 blev urvalsbefordrad till major (före den s.k. gradinflationen 1972) vid Skaraborgs regemente (P4) i Skövde. Vid detta gamla pansarregemente anpassade han sig lätt, trots att han kom från ett regemente som först 1963 överförts från infanteriet (I 18) till pansartrupperna (P18).

Han fick t.o.m. det ansvarsfulla uppdraget att vara bataljonschef vid pansartruppernas skolan. Senare fick han som överstelöjtnant viktiga stabsuppgifter i det med Skaraborgs område (Fo 35) sammanlagda P4. Han avgick med pension 1981.

Carl Gustav, som ville bli kallad CeGe, var född värmlänning och en i den stora Geijerska släktföreningen, som tog ansvar för traditionerna på Geijersgården i Ransäter.

När väl pliktuppfyllelse och stil var tillgodosedda var CeGe en glad kamrat som stortrivdes i vänners lag. Han var också trogen Gotland. Ändå till för ett par år sedan kom Helny och han regelbundet till sitt sommarställe i Stenkyrka, där Helny har släkt. Där ville de se sina gamla vänner på besök. Då sken CeGe av glädje. Så minns hans gotländska vänner honom.

Bengt Hammarhjelm

Major Sven Gäfvert avled den 9 mars. Han efterlämnar hustrun Kerstin (f. Löf) och fyra söner med familjer.

Sven var född i Kolbäck 1918 och tog studenten i Strängnäs 1937. Han kom därmed att tillhöra den krigskull kadetter, som utexaminerades som officerare redan på nyårsdagen 1940. Han placerades omgående i ett av I 18:s beredskapsförband och fick den 22 april vara med om den dramatiska händelsen att omhändertaga en tysk bombplansbesättning, som nödlandat på Mästermyr.

Sven hade läggning åt det tekniska och blev signalofficer, innan han fortsatte som regementets

tygofficer 1955. I denna befattning stannade han till 1970, då han övergick till Försvarets materielverk. Han kom där att specialisera sig på KP-bilarna, som P 18 skulle bli ensamt om. Som tygofficer hade Sven överförs till fälttygkåren, men det rubbade inget i hans bindning till Gotlands regemente. Han hade mycket intressant och roande att berätta - inte minst om personer. En särskild erfarenhet hade han från sitt år som FN-observatör i Kashmir på 1960-talet. Han hade öga för särarten hos de båda kontrahenterna, pakistanier och indier, och blev lika uppskattad av dem båda.

Sven Gäfvert hade alltid glimten i ögat. Om man träffade honom på gatan, i kamratföreningen eller var som helst annars, kunde man räkna med att få höra några träffande, skämtsamma ordvändningar. Han hörde till de personligheter, som erinrar om officersyrkets mångsidighet och sociala betydelse.

Bengt Hammarhjelm

Sven Ekman avled den 30 augusti 2007. Han var född i Ljungby 1924 och fyllde 83 år i december. Han utbildades till underofficer vid I 18 och blev truppförvaltare 1968. I samband med att det nya gradsystemet infördes 1972 fick han kaptens grad.

Första gången jag träffade Sven Ekman var 1963 då jag var 20 år och tjänstgjorde vid Livkompaniet, BS I, med fänrik Curt Lundin som skolchef. Sven placerades vid kompaniet som ställföreträdande chef för plutonchefskolan då regementet omorganiserades från infanteri-

till pansarförband. Han kom som en frisk fläkt, stämningen höjdes både bland befäl och värnpliktiga. Han var en duktig och medryckande truppbildare med glimten i ögat.

1963 omskolades fänrik Torbjörn Rimstrand, Sven och jag till "stridsvagnstjänst" vid P1 G. Nu åter till Sven. Som 20-åring beundrade jag honom för hans goda fysik, han var ju faktiskt runt de 40! Verkade aldrig att tröttnas, hade alltid något roligt att berätta för att pigga upp omgivningen. Oavsett övningarnas längd.

Sven blev sedan som chef för Driftenheten min chef under 12 år. Jag var under den tiden chef för Yttre utbildningsanordningar. Uppgiften innebar att svara för skjutbanorna och säkerheten på Hällarna, samt måltillverkning, både på regementet och på Tofta skjutfält. Vidare tillverkning av napalm, dukning med Saab-mål och rörligt vajermåls spel, samt vård och underhåll av 4 - 6 fordon. Skötsel och städning av värmestugorna på Tofta skjutfält, Gula Pålen, Kyrkbacken, Marsängen... För att lösa uppgifterna disponerades 10 - 12 värnpliktiga.

Om det hade snöat mycket kunde det hända att det inte blev skottat på några områden. För sen inkommen beställning kunde innebära att vi inte hann tillverka beställda mål. Dubbelbokning av skjutbanor förekom också. Vid dessa tillfällen var det Chefen Driftenheten, kn Ekman, som fick ta sig an obehaget att medla mellan sina mannar och truppbefälet. Han satt då lugn som en filbunke, klarade på trygg småländska diplomatiskt ut problemen utan att anklaga någon part. Utan att höja rösten, ofta med ironi i blicken, kunde han få "stridstupparna" att förstå den andres synpunkter.

Om Svens underlydande fick personliga problem, som alla kan få, lyssnade han uppmärksamt, stöttade, samt hjälpte aktivt till med att lösa dessa. Själv har jag aldrig varit så trygg i min tjänst som när jag hade Sven som chef. Han var en mycket god medmänniska som jag minns med tacksamhet!

Berth Fridell

Gotlands Officerskör i samband med ett uppträdande i KA3 filmsal 2004.

Från vänster; Tore Svensson, Hilbert Karlqvist, Tore Andersson (avled i februari 2006) Roland Almquist, Owe Björkander, Erling Lindquist, Berth Fridell, Rutger Edwards, Gunnar Andersson, Göte Janzén, Lars-Göran Larsson, Bertil Wessman, Lars Norrby, Hans-Ove Hellström, Börje Ljungholm, Nils-Åke Stenström, Sven-Olof Erlandsson, Rolf Hansson, Lennie Johansson, Stig Dahl, Svante Hagström, Sune Ronqvist och Jan Löwenborg.

Gotlands Officerskör fyller 20 år

Gotland är det körtätaste länet i Sverige enligt en inventering som gjordes för några år sedan. Stommen i körlivet är kyrkokörerna eller pastorskörerna, som de oftast kallas.

Förutom dessa blandade körer finns barn-, ungdoms-, gospel-, dam- och mansköer. Mansköerna domineras av Sängsällskapet NS (NS=nio sångare), Kräklingbo manskör, Tofta manskör och, sedan 1988, Gotlands Officerskör, landets veterligen enda officerskör. Den består av officerare från samtliga försvarsgrenar och vapenslag inom försvaret som någon gång verkat på Gotland. Det har för många år sedan funnits en militärkör på ön men den bestod av både befäl och värnpliktiga och upphörde formellt år 1941.

20-årsjubileum

Gotlands Officerskör bildades 1988 av tidigare chefen P18, överste Stig Barke och då nyutträdde producenten vid Stiftelsen Gotlandsmusiken, Hans-Erik Dahlgren. Förutsättningarna för att dessa två gentlemän skulle kunna berika Gotlands kulturliv med ytterligare en manskör bedömdes vara goda. En kör med ett speciellt rekryteringsområde. Stig Barke, själv sångare, musikanter och ordförande i musikstiftelsen, samt Hans-Erik Dahlgren, musikedirektör och erfaren maestro i körsammanhang, gjorde ett uppopp under hösten 1988 till officerarna vid samtliga förband

på Gotland: "Den som kan tala - och det för officerare mycket bra - kan också i de flesta fall sjunga..."

Den första sångartreffen som ägde rum den 21 september hörsammades endast av ett 10-tal "modiga" män, med eller utan erfarenhet av körsång eller notkunskap. Efter några övningskvällar hade dock styrkan utökats till 25-talet intresserade sångare och debuten inför större publik kunde ske redan den andra advent samma år i Visby domkyrka. Redan från starten möttes kören av positiva omdömen från såväl "förståsigpåare" som folk i allmänhet och detta inspirerade helt naturligt till fortsatt utveckling samt satsning på en, efterhand, bredare repertoar.

Flera utlandsturneer

Engagemangen har varierat med såväl sakrala som profana konserter i större och mindre sammanhang och 1993 gjorde kören sin första turné i Finland. Senare har man på Bornholm, i Norge och på svenska fastlandet fått nöjet att få avnjuta konserter, framförda av denna unika uniformsprydda körsammansättning från Gutaön. På Gotland är kören etablerad inom musiklivet och har ett utomordentligt samarbete med Gotlandsgruppen, Gotlandsmusiken, samt körer och solister i olika sammanhang. Här bör särskilt nämnas den professionella kvartetten "Sax on Four", som kören under ett tiotal år genomfört sin adventskonserter

tillsammans med.

Att sjunga i kör innebär ibland att vara med och "backa upp sångarkändisar" som besöker ön för att ge konserter. En adventskoncert i Domkyrkan med Nicolai Gedda, en annan i Roma kyrka med Göran Fristorp och ett tredje på Sliteteatern med Staffan Percy har bl.a. varit sådana tillfällen där Officerskören har medverkat. I samband med en inspelning för Radio Gotland 1996, gjordes en kassetbandning med ett 20-tal låtar ur körens repertoar. På hösten 2005 spelade kören in sin första cd-skiva. Inspelningen skedde uppe på Cederströmska mässen. Syftet med den cd-skivan var att den endast skulle användas för internt bruk. Givetvis så har Radio Gotlands exemplar inneburit att man med jämna mellanrum kan höra kören i etern.

ÖB:s hederskör

Kören har nu fungerat under snart 20 år och består av ett 30-tal korister med varierande militära grader och åldrar, från aktiva och reservare, till värnpliktiga och pensionerade officerare. Under denna tid har Hans-Erik Dahlgren, Sven Wessman, Lars-Erik Gottlander och Maria Wessman Klintberg fungerat som musikaliska ledare. Körens dirigent från våren 2002 är Bertil Wessman. Han är en kunnig körledare i sina bästa år, som har siktet inställt på att göra sitt bästa för och med kören.

I augusti 2001 fick kören den

stora förmånen att bli utnämnd till "Överbefälhavarens hederskör", vid ett uppträdande för densamma, vid sitt Gotlandsbesök. En utnämning som med stor stolthet kommer att bäras framöver. Året därpå fick kören det hedervärda uppdraget att förgylla den middag som Överbefälhavaren var värd för på Karlberg slott. I oktober 2003 firade kören sitt 15-årsjubileum med en bejublad konsert i Exercishuset på P18 under benämningen "Beredskapsminnen". Konceptet har sedan använts vid ett flertal tillfällen då kören gästade bygdegårdar runt hela Gotland. I december 2004 fattades beslutet av våra folkvalda att Gotland skulle "befrias" från i stort sett all militär verksamhet. Ett beslut som gjorde att möjligheten till nyrekrytering av sångare minskade drastiskt. Trots detta beslut kommer kören att fortsätta sin grönskande verksamhet under oöverskådlig framtid. I skrivande stund håller nu kören som bäst på med att förbereda den konsert som skall framföras under hösten 2008, då det nu blivit hela 20 år sedan Stig Barke kom ut med sin uppmaning. Läs mera på www.gotlandsofficerskor.com Denna historik om Gotlands Officerskör må avslutas med uppmaningen till dig som är någon form av officer och har blivit begåvad med sångröst; Berika din fritid - Gå med i Gotlands Officerskör!

ROLAND ALMQVIST

Fältsmöte 2008

Årets fältsmöte genomföres i Tingstäde den 21 till 22 augusti. För de som önskar ordnas förläggning i Tingstäde i tält eller byggnad. Ingår i priset.

3. komp, plutonschefsskolan 1957/58 (skytte och stormpi) firar sitt 50-årsjubileum i samband med vår KFÖ.

Priser

- För båda dagarna 350 :-
- För en dag 250 :-
- Daggruppen 0:-

Betalning sker av den enskilde vid inmönstringen. Deltagarna påminns om bad- och regnkläder.

- Fritidskläder
- Varm klädsel under kvällstid.

Inryckning

- För de som anländer med båt till Visby hamn ordnas busstransport till Tingstäde med avgång 0030. Transportchef finns vid avgångsplatsen. (Se programtablan)
- Inryckning med egen transport inställelse vid Förrådsgården i Tingstäde senast klockan 0730
- Busstransport avgår från f.d. Soldathemmet den 21/8 kl 07.30 via Söderport och Österport till Tingstäde.

Anmälan

Skriftlig anmälan erfordras. Klipp ur, skriv av eller kopiera nedanstående talong, fyll i noggrant och posta den senast fredag 1 augusti under adress Nils-Åke Stenström Gotlandsgruppen Box 2012, 621 26 Visby. Märk kuvertet "Fältsmöte 2008" i övre vänstra hörnet. Det går även bra att e-posta in talongens uppgifter till vaduren@zeta.telenordia.se

OBS! Har Du av någon anledning inte haft möjlighet att anmäla dig i tid, eller har annat att fråga om, vänligen kontakta Kurt Nysell, telefon 0498 - 26 43 09.

Program Fältsmöte 2008

Torsdag 21/8

Tid	Plats	Omfattning	Övningsledare
0030	Hamnen	Busstransport Visby hamn- Tingstäde	Transportchefen
0730	Övrigt	Frukost från 0730	Koktrosschefen
0900	Inmönstring	Indelning i kompanier	Moboff, J-C Ankre
1030	Lägre Tingstäde	Avlämning till ordförande	Kompch
1100	Lägre Tingstäde	Orientering om militära läget Gotland	C Gotlandsgruppen
1130	Lägre Tingstäde	Lunch	C Koktrossen
1300	Lägre Tingstäde	Fälttävlan om vandringspris	Tävlingsledaren
1600	Lägre Tingstäde	Lägerlif, fältbaren öppnas	Enskilt
1700	Lägre Tingstäde	Prisutdelning	Ordförande
1830	Lägre Tingstäde	Middag	C Koktrossen
1900	Lägre Tingstäde	Underhållning	Hot Stoff
2130	Lägre Tingstäde	Lägerlif, fältbar	Enskilt
2230	Lägre Tingstäde	Busstransport till Visby (3.komp)	Transportchefen
2400	Lägre Tingstäde	Tapto	Enl senare order

Fredag 22/8

Tid	Plats	Omfattning	Övningsledare
0700	Lägre Tingstäde	Revelj	Förlägningschefen
0800	Lägre Tingstäde	Förplägnadstjänst, frukost	C Koktrossen
0730	Golf	Första start Gotsk Gk Prisutdelning i Lägre, 1230.	Lars-Ove Hoas
0900	Lägre Tingstäde	Transport Tingstäde- Lärbro	Transportchefen
0930	Lärbro	Visning Krigssjukhus Lärbro	Lärbro hembygdsförening
1130	Lägre Tingstäde	Lunch	C Koktrossen
1230	Minnen	Ljuva övningsminnen	Starter Bengt Hammarhjelm
1400	Lägre Tingstäde	Avslutning av KFÖ 2008	Ordförande
1430	Buss	Återtransport Visby hamn	Transportchefen

Golfävlingen "KFÖ-Mästaren" spelas på Gotska Gk, greenfee 150:-. Priser från ett bra prisbord. Prisutdelning i Lägre Tingstäde efter tävlingen. Tävligen kommer att samordnas med Offitouren vilket gör att dom spelare som är medlemmar i Kamratföreningen kan delta i båda tävlingarna.

Sponsor

KFÖ-golfen MÄKLARHUSET

GOTLAND

Jag anmäler mig som deltagare i fältsmötet 2008.

Jag önskar tältförläggning

Jag önskar logi med egen säng

Avser att spela golf 22/8 (KFÖ-mästare) Gotska Gk
Golf Id _____

Namn.....

Adress.....

Telefon.....

Om du vill ordna jubileumfirande, 20-30-40-50 år, eller vad som helst, så är deltagande i en KFÖ ett mycket lämpligt tillfälle. Du behöver bara kalla samman dina jubilarer och anmäla dem, så ordnas mat, logi och övrig verksamhet. Kontakta Kurt Nysell för närmare info, telefon 0498-26 43 09.

Framför P18-hörnan på LTA:n : Krister Pettersson, Staffan Lindahl, Ola Palmquist, Greger Westerlund och Åke Palm.

Insatstrupper med pansar

Majorerna Krister Pettersson och Ola Palmqvist lämnar en rapport från Markstridskolan (MSS, fd PS) i Skövde.

Organisationsförändringar och reglementsarbete är några av många arbetsuppgifter. Här kommer en del fakta om den nya organisationen IA09.

I 19 i Boden, P 7 i Revinge och P 4 i Skövde skall ha vardera två mekaniserade bataljoner och Livgardet skall ha två lätta mekbataljoner som kommer att ha en personalram på cirka 750 personer. Bataljonstypen har benämnts Mekbat 08. Dess rätta benämning skall bli IO09 och den skall innehålla fyra stridande kompanier samt ett understödskompani och ett trosskompani. De stridande kompanierna kom-

mer att ha olika fordon, två kompanier utrustas med stridsfordon 90, det tredje med stridsvagn 122 och det fjärde med bärgningsbandvagn 309. Diskussionerna förs om det skall bli fyra vagnar i varje pluton med tre plutoner på kompani, vilket det just nu ser ut som, eller om det skall vara tre vagnar i en pluton och fyra plutoner på ett kompani.

Livgardets lätta mekbataljoner skall innehålla tre kompanier med pansarbandvagn 302 som substitut tills SEP införs. Men den har ju nu lagts ner. Vad kommer att ersätta trotjänaren pbv 302?

Styrande faktorer

Det är värt att notera att de motiv som varit drivande för denna nya organisation står att finna i produktionsrationalitet och beman-

ning av utlandsstyrkan, inte i stridsteknisk eller taktisk effektivitet mot en högteknologisk motståndare. Organisationen är lämpad för de flesta tuffare PSO (Peace Support Operations) situationer, men mot en högteknologisk motståndare i en konflikt högt på konfliktskalan har ett antal brister konstaterats såväl på LTA som på andra övningar. Bataljonen bör (liksom brigader och kompanier) bestå av fyra manöverenheter som är utbytbara. Detta ger dubbelt så mycket taktisk flexibilitet som tre manöverenheter men med samma mängd eldrör på kompaninivå när man jämför 3x4 och 4x3. Bandvagn309 kompaniet är inte utbytbar med de övriga och emedan det kan lösa uppgifter inom bataljonens ram, såsom skydda flank och eskortera, så är

det inte ett fullgott fjärde manöverkompani. Det saknar dessutom pansarvärnsförmåga i form av pansarvärnsrobot.

Svåra val

Att det bara finns ett stridsvagnskompani medför att bataljonen alltid hamnar i ett val hur dessa ska fördelas. Ska de verka i ett kompani eller ska de splittras upp? Hur man än gör hamnar man i en situation som har nackdelar. Bataljonen bör ha ett kombinerat vapensystem med stridsvagn- och pansarskyttekomponenter. (två kompanier av varje). Detta medger att stridsvagnar finns i varje tätt samt att dessa kan uppträda i kompaniförband. Man kan då uppträda såväl i hel som i halvbataljoner likvärd i helmixade kompanier vilket ger god manöverförmåga anpassat till alla stridsituationer, samt att bataljonen innehåller tillräckligt med stridsvagnar för att lösa tuffa striduppgifter. (Vid mikrostriden i bebyggelse blir det dock ont om skyttesoldater).

Bristerna i Mekbat IO09 kan sammanfattas med bristande taktisk manöverförmåga och flexibilitet samt otillräckligt antal stridsvagnar för de tuffa uppgifterna högt upp på konfliktskalan. Ska PSO vara dimensionerande för arméns utveckling och förmåga räcker bataljonen utmärkt. Denna fråga drivs främst av Taktikavdelningen och LTA.

I den nya organisationen är det viktigt att det finns materiel till alla grupper så att sammansättningen inte är ett luftslott.

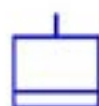
Många P 18-befäl

Parallellt med detta jobbar man med att ta fram ett reglemente för IO09.

I den grupp som håller på med att skriva detta ingår några före detta P18:ingar, Marko Tillaeus och Jonas Nilsson.

Vid träningsavdelningen på MSS återfinns många med vädersanknytning. Vädurarna på de olika avdelningarna på träningsavdelningen är vid LTA:n (ledningsträning) Ola Palmquist och Åke Palm, vid STA:n (stridsträning) Krister Pettersson, Mattias Magnusson och Gert Klintström. Vid Värdnings- och taktikavdelningen hittar vi Marko Tillaeus, Jonas Nilsson och Martin Wallinius. Mattias Söderberg har varit placerad på LTA, men läser

Organisationsskiss IO 09

Under värderingsveckan vid LTA:n kom Jouko Westin på besök. Här ses han i samspråk med Niklas Bäck från I19

för tillfället till major på FHS. Ett av Arméns större materielanskaffningar är SLB, stridledning-bataljon. Vid Ledningsträningens anläggningen, LTA, installeras ledningssystemet SLB version 1. Vid den valideringsövning som genomfördes under två janu- ariveckor vid LTA:n var en del "Gutar" på plats för att stödja valideringen.

Nu byter vi ämne till värnplikt- utbildning. Årets värnplikt-kull hade inryckning i januari. Under våren gör de Termin 1, d.v.s. soldat- till plutons skede, och under hösten kommer de att träna Termin 2 (kompaninivå). Det kommer inte att bli någon gemensam slutövning för Armén detta år, utan förbanden kommer

att genomföra lokala slutöv- ningar. Våren 2009 kommer de som är frivilligt rekryterade att genomföra Termin 3. Nästa värn- pliktinryckning kommer att vara hösten 2009, förhoppningsvis med pengar till en rejäl slutöv- ning för Armén.

Hälsningar från Skövde

**KRISTER PETERSSON
OLA PALMQVIST**

IO= Insats Organisation
SEP= Svenskt EnhetsPansar
SLB= StridsLedning Bataljon
Validering= Test
Mikrostrid = Duell på högst gruppnivå
Pbv = pansarbandvagn
LTA = LedningsTräningAnläggning
FHS = FörsvarsHögSkolan
MSS = Markstridsskola

I ledande lag under valideringen återfinns tre vädurar. Närmast till vänster Mattias Magnusson, närmast till höger Jonas Nilsson, bakom honom Johan Fransson, f.d. reservofficer vid P18 numera FOI.

Ännu står stenbordet kvar i Visborgsmässens trädgård.

Stenbordet vid Visborgsmässen

För att rädda detta massiva minne från förgängelse i samband med planerad bebyggelse, så har Jan-Christer Ankre inlett förhandlingar med P 18 Vasallen om en omplacering. Tre alternativ diskuteras; ett återförande till Donners hage, placering i regementsparken framför kanslihuset eller vid Gotlands Försvarsmuseum i Tingstäde.

Återförande till Donners hage?

I "Inventeringsinstrument öfver Officerskårens inventarier, upprä- tadt 1 augusti 1909", har Svante Hagström funnit att ett stenbord inköpts av regementets officerskassa för 75 kronor. Med all san- nolikheter är det nämnda bord som åsyftas. Bordet kom att placeras i Donners hage, i södra delen av gläntan. Bröderna Curt och Bert Jacobsson (födda 1929 och uppvuxna på regementet) har våren 2008 pekat ut den minnesbild de har av platsen där bordet stod. Någon gång under slutet av 1930-talet flyttades det från Donners hage, in i Visborgsmässens trädgård. Lokalen var vid den tiden bostad för tillförordnade regementschefen, som var överstelöjtnant. Regementschefen var ju då även militärbefälhavare, vid den tiden (1931-1937) generalmajor Gustaf (Gösta) Mauritz Törngren, och han bodde i Kungsladugård. Varför bordet flyttades, och vid vilken tidpunkt, har inte gått att uttröna.

NILS-ÅKE STENSTRÖM

Den blå sexhörningen visar den plats i Donners Hage som bröderna Jacobsson pekade ut som bordets ursprungliga plats. Det vita är gläntan, siffran 15 markerar Visborgsmässen.

Tilldelning av veteranållar. Från vänster: Ove Karlsson, Olle Gardell och Dick Schlemlein Wenell.

Samling till årsmöte på Suderbys Herrgård

Gotlands regementes kamratförening genomförde sitt årsmöte den 6 mars på Suderbys Herrgård. Ett 50-tal medlemmar hade infunnit sig. Efter att ordföranden hälsat välkommen, inleddes mötet med att Sten Lindberg blåste Gotlands regementes samlingssignal. Därpå följde parentation över 11 under året bortgångna kamrater.

Enligt verksamhetsberättelsen rörande år 2007 har GRKF ett medlemsantal av 508, Stockholmskretsen hade 90 medlemmar. Styrelsen hade under året 2007 kallat till sju aktiviteter; årsmötet i mars månad, besök vid Gotlandsgruppens fälttävlan på Tofta skjutfält i juni, kamratföreningsövningen (KFÖ) i Tingstäde i augusti, ärtlunch i oktober i Traume hemvärnsgård, kransnedläggningen på Gotlands truppers gravplats på Norra kyrkogården, samt julbönen i Domkyrkan, med åtföljande kaffe.

Valberedningen, under Stefan Pettersson, hade haft ett lätt uppdrag, endast en leda-

mot behövde ersättas. Det var Per-Lennart Karlsson som undanbett sig fortsatt mandat. Styrelsen fick nu följande sammansättning: Ordförande; Jan-Christer Ankre, sekreterare Crister Persson, kassör Ingemar Ohlsson, klubbmästare Magnus Olofsson. Ledamöter; Jan-Eric Engström, Kurt Nysell och Lars-Åke Borg. Revisorererna, Claes Randler och Lars-Ove Hoas, fick fortsatt förtroende. Så även valberedningen med Stefan Pettersson som sammankallande för Roland Snäckerström och Jan Olai.

Ordföranden erinrade om att de årliga medlemsintäkterna minskar, emedan 428 är ständiga medlemmar och därmed har erlagt engångsavgift. Årsavgiften för övriga fastställdes till oförändrat 100 kronor. Två kronor per medlem och år går till SMKR (Sveriges Militära Kamratföreningars Riksförbund). Stockholmskretsen betalar 10 kronor per medlem och år till GRKF. Gunnar Almquist hade hälsningar från Anders Dahlin, som numera bor på Östersol i Katthammarsvik. Såväl ordföranden som

Almquist erinrade om att vi inte skall glömma besöka våra äldre kamrater.

Veteranållar för 40 års medlemskap tilldelades Dick Wenell, Olle Gardell och Ove Karlsson.

Kurt Nysell tilldelades SMKR:s (Sveriges Militära Kamratföreningars Riksförbund) förtjänsttecken i silver för att han skapat en fullt fungerande trosstropp m/ä och för att han under 10 år planerat och genomfört den årliga kamratträffen, benämnd KFÖ (KamratFöreningsÖvning), allt till största glädje för kamraterna.

Mötet avslöts med att deltagarna fick lyssna till Gotlands regementes marsch, In Treue Fest, en "tradition" som förre ordföranden, Sven Larsson, införde.

Efter årsmötet höll Lars Ellebring ett intressant föredrag om sin tid under 2006 i Afghanistan som mentor för 209.th Corps Location. Kvällen avslöts med – just det – ärtmiddag.

NILS-ÅKE STENSTRÖM

GRKF styrelse. Från vänster Jan-Christer Ankre, Jan-Eric Engström, Crister Persson, Magnus Olofsson, Ingemar Ohlsson och Kurt Nysell. Frånvarande, Lars-Åke Borg.

Sten Lindberg blåser Gotlands regementes samlingssignal.

"De första spadtagen" tas av elever från Athene- och Lyckåkersskolan

Visborgsslätt -en ny mötesplats

Tillbyggnaden på kanslihusidan mot kaserngården. Lagg märke till den inglasade gångbryggan som leder till kasern GRAIP.

"Välkommen till Visborg" kan man läsa på en skylt vid nerfarten vid f.d. Soldathemmet. Det är Gotlands Kommun och fastighetsbolaget P 18 Vasallen som där planerar för den nya stadsdelen Visborg. Inom 50 år skall här finnas omkring 4000 bostäder och mer än 10.000 personer skall verka och bo inom området.

Men redan i dag är ¾-delar av fastighetsbeståndet på det gamla regementsområdet uthyrt till nära 20-talet hyresgäster.

P18 Vasallen är under förhandling med flera hyresintressenter. En av dessa vill driva en vårdcentral inom området, en annan vill öppna en friskvårdsanläggning med gym, träningslokaler och någon hälsoinriktad restaurang eller café. Företags- och

konferenshotell är exempel på tjänsteföretag som Vasallen gärna ser som hyresgäster. Vasallen har, förutom i Visby, förvärvat försvarsfastigheter på 19 andra orter för att utveckla dem till levande stadsdelar. Några har, efter avslutat arbete, sålts till privata aktörer.

Atheneskolan

Till höstterminen 2009 flyttar Atheneskolan från Korsbetningen till Visborgsslätts yngsta kasern, Bysen. Den är drygt 10 år, och kommer att kompletteras med en tillbyggnad. Skolan kommer att kunna utbilda 400 grundskole- och gymnasieelever.

Det stora projektet som nu tagit sin början är kommunens etablering inom kasernområdet. Beslutet togs av kommunfullmäktige hösten 2006.

Uthyrningsläget i april 2008.

Startskottet gick den 15 mars 2008 då Gotlands kommun och P 18 Vasallen med seminarier och utställningar berättade om etableringen. Talare var bl.a. kommunrådet Eva Nypelius, och vd för P 18 Vasallen, Fredrik Pettersson. Då togs även de första spadtagen.

Nya kommunhuset

Det "nya kommunhuset" skall inrymmas i de tre äldsta kasernerna, Gunfjaun, Graip och Gute, samt kanslihuset. Därtill kommer en nyuppförd och fristående tillbyggnad vid kanslihusets långsida som vetter mot kaserngården. Samtliga byggnad

der sammanlänkas med inglasade broar mellan husen. Den sammanlagda ytan blir 18.000 kvm och inflyttningen beräknas ske mellan maj 2009 och januari 2010. Någon gång under den perioden slås portarna upp för en ny mötesplats – inte minst den nya entréhallen med möjligheter till utställningar och "spontana möten". Entrén kommer att ligga i kanslihuset med reception och kundtjänst i bottenvåningen, och ingång från utsidan.

Samlokalisering

Vasallen bygger och anpassar lokalerna efter de behov Gotlands kommun bestämt, och

dessa blir hyresgäster vid fastighetsägaren Vasallen. Här kommer nu att samlas kommunens ledningskontor, miljö- och hälsoskyddsförvaltningen, stadsarkitektkontoret med delar av den tekniska förvaltningen, hälso- och sjukvårdsförvaltningen, social- och omsorgsförvaltningen, barn- och utbildningsförvaltningen samt den nya administrativa serviceförvaltning som etableras i samband med flytten.

Efter ombyggnaden, som tar ett och halvt år, kommer där att finnas bl.a.:

- 500 kontorsarbetsplatser
- 20 konferensrum
- 40 grupparbetsrum

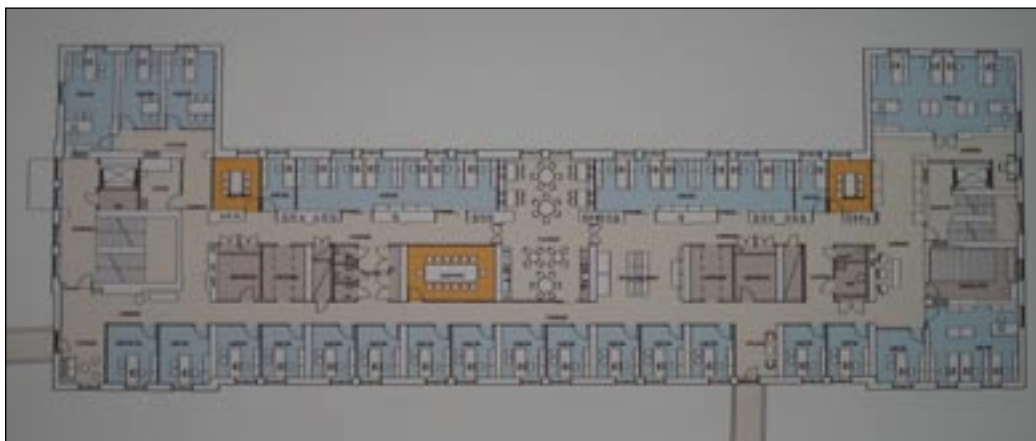
- 7 hissar
- 14 personalrum
- 66 toaletter
- 1 reception
- 1 utställnings- och informationsyta
- automatisk dörröppning i alla entrédörrar och även i dörrarna i trapphusen.

Utanför byggnaderna blir det;

- 530 parkeringsplatser
- 330 cykelplatser
- delar av kaserngården blir gräsmatta
- 16 träd nyplanteras
- 2229 nyplanterade avenboksbuskar
- 1 busshållplats
- ett ledstråk från busshållplatsen till receptionen.

Gotlands kommuns medarbetare välkomnar flyttningen till Visborgsslätt, främst för att den ger möjlighet till en effektivare, och mera lättillgänglig organisation. Det innebär i sin tur att bättre service kan lämnas till besökare och kommunens invånare.

Se vidare www.vasallen.se sökord Visborg.

Planskiss över våning II i kasern Graip. En ny korridor tas upp längs mitten på byggnaden. De tre ianspråkta kasernerna kommer var och en att innehålla 150 kontorsarbetsplatser, 40 per våning samt 30 i vindsvåningen. Varje korridor får hissar i bägge ändar, och utsmyckning skall ske med gotlandsmotiv.

Planerad bebyggelse inom 10 år. På lite längre sikt 10-50 år planeras även bebyggelse på båda sidor Toftavägen, söder Kungsladugård. Totalt planeras för 4 400 lägenheter, 280 villor, handel/närcentrum på 35 000 kvm.

Den här typen av hus kan vi få se inom regementsområdet.

Flygfoto över Visborgsslätt april 2008

16 april 2007. Fjärrutlöst sprängladdning detonerar under svensk patrullbil.

Afghanerna positiva till framtiden

Under tiden 2 april till 2 november 2007 tjänstgjorde Olle Gardell som chef NSE, en underhållsfunktion med uppgift att understödja samtliga svenskar på den svenska campen Northern Light utanför staden Mazar-e-Sharif i norra Afghanistan. Stödet omfattar förnödenhetsförsörjning, transportledning, fortifikationstjänst, ekonomi och fältpost.

Här kommer en rapport från ett mycket oroligt hörn av världen.

Afghanistan ligger i södra Centralasien inklämd mellan det forna Sovjetunionen, Pakistan, Iran och Kina och är 1,5 gånger större än Sverige. Större delen av landet består av halvöken med otillgängliga bergsområden, vars toppar når mellan 4000-7500 meter över havet. Bergskedjan Hindukush sträcker sig genom centrala Afghanistan och delar landet naturligt mitt på.

Klimatet är utpräglat inlandsklimat med varma somrar och kalla vintrar. Regnar gör det endast mellan november-maj. Under min tid i Afghanistan regnade det bara två gånger

och då väldigt lite. Värmen under sommaren låg i regel runt +40 till +45 grader under dagtid. Med sitt centrala läge i Asien har Afghanistan genom åren ofta varit ockuperat av andra länder. Krigsherrar som Alexander den store och Djingis Khan har erövrat landet och England (två gånger) och Sovjet har under åren invaderat och ockuperat landet.

Talibaner tar makten

Efter Sovjets uttåg ur Afghanistan 1989 började Talibanrörelsen växa fram och 1996 tog talibanerna makten över större delen av landet. Efter terroristattacker i USA den 11 september 2001 begärde USA att talibanerna skulle utlämna Usama Bin Ladin, vilket de vägrade. I oktober 2001 inledde USA tillsammans med den väpnade afghanska oppositionen, den så kallade Norra Alliansen, Operation Enduring Freedom, och redan i november föll talibanväldet samman i större delen av landet. Under december 2001 upprättades genom FN:s försorg en provisorisk regering, där Hamid Karzai utnämndes till president. Samtidigt gavs tillstånd

för en multinationell fredsstyrka i Kabul, International Security Assistance Force (ISAF) vars mandat efterhand kom att gälla hela landet.

Sedan april 2005 leder Sverige Provincial Rekonstruktion Team (PRT) Mazar-e-Sharif i det tyskledda Regional Command (RC) North. Totalt omfattar RC North cirka 3000 soldater varav den svenska kontingenten sedan april 2007 är cirka 350. I den svenska styrkan ingår även cirka 100 finländska soldater. Det svenska ansvarsområde som består av de fyra provinserna Balkh, Sar-e-Pol, Jawzijan och Sammangan är till ytan större än Kosovo och i varje provins finns det ett Provincial office (PO) och ett eller flera Military Observation Teams (MOT) som har till uppgift att patrullera i området. Dessutom har Sverige officerare i staben i RC North och i Operational Mentoring and Liaison Team (OMLT) som utbildar den afghanska militären och polisen.

Lugnare i norra delen

Läget i vårt område är i jämförelse med

framför allt södra Afghanistan förhållandevis stabilt och säkert, även om det naturligtvis hela tiden förekommer inslag av hot, enskilda attacker och självmordsbombare i området.

Uppgiften för den svenska styrkan är att stödja Afghanistans regering med att utveckla stabilitet och säkerhet i området. Målsättningen är att med svensk närvaro och det dagliga stödet till afghanska myndigheter och säkerhetsstyrkor skapa ett gynnsamt klimat för fortsatt utveckling och återuppbyggnad i landet.

Centralplatsen för den svenska kontingenten är camp Northern Light som är ett litet svenskt samhälle utanför Mazar-e-Sharif. Där finns matsal, mäss, post, bank, gym, bio och bibliotek. Innanför muren på campen går ett löparspår på cirka 1 km. Eftersom vår rörelsefrihet utanför campen enbart gällde tjänsterelaterade resor blev det en hel del varv på spåret. Säkerheten under transporterna i området var hög och noga planlagda så vapen, hjälm och skyddsväst var i regel påtagna.

Flera attentat

Trots detta utfördes ett antal attentat mot den svensk-finska styrkan. Den allvarligaste inträffade den 16 april (se bild) då en fjärrutlöst sprängladdning detonerade under en svensk bil. Enbart turen gjorde att ingen dödades eller skadades allvarligt.

Tyvärr är det en negativ utvecklingen i landet, talibanerna växer sig allt starkare i södra och östra Afghanistan. Förlusterna för NATO-styrkan, ANA (Afghanska armén) och ANP (Afghanska polisen) stiger för varje månad som går.

Ledningen för NATO-styrkorna begärde senast i början av 2008 mer trupp från sina allierade, främst till södra Afghanistan, med ett magert resultat. Just nu under vintern är det låg aktivitet hos talibanerna, men den ökar markant när våren kommer.

Mina egna intryck av Afghanistan var att det är ett av världens fattigaste länder, men med en mycket vänlig befolkning. Majoriteten av befolkningen tyckte att det är bra att vi var där för att trygga deras säkerhet och hjälpa till att bygga upp landet. Dock behövs mycket mer hjälp för att bygga upp bl.a. infrastrukturen, vägarna var i regel urusla och rent vatten en bristvara.

Trots allt är afghanerna positiva till framtiden, men det ligger mycket i följande citat: ”det kommer att ta en generation innan det blir ordning i Afghanistan och den generationen är inte född ännu!”

OLLE GARDELL
C. NSE FS13

NSE	National Support element
ISAF	International Security Assistance Force
PRT	Provincial Rekonstruktion Team
RC	Regional Command
PO	Provincial office
MOT	Military Observation Team
OMLT	Operational Mentoring and Liasion Team

Napalmbomb hittad i ett vattendrag nära campen.

Den "gotländska" kontingenten ingående i FS13. Från vänster Olle Gardell (C. NSE), Helen Fernlund (sjuksköterska), Anders Sjöström (transportbefäl/NSE)

Christian Braunstein berättar om hur museiutvecklingen fortsätter inom Sveriges militärhistoriska arv.

Sveriges Militärhistoriska arv

Torsdag 10 april genomförde Gotlands Försvarsmuseum sitt årsmöte i restaurang Hwistjärna. Närmare 30 personer hade infunnit sig. Särskilt inbjuden var Christian Braunstein, Statens Försvarshistoriska museer (SFHM).

Ordföranden Rolf Larsson upplyste om att arbetet med etableringen av Gotlands Försvarsmuseum i Tingstäde stadigt går framåt. Huvuddelen av osäkerhetsfaktorerna är nu undanröjda, fordons- och understödsdelarna är visningsbara – om ock långt ifrån färdigställda. Närmast till hands står fastighetsbildningen där förhandlingar pågår med Fortifikationsverket (FortV) om överlåtande av främst den blivande museilokalen, magasinbyggnaden, byggnad 003 i Förrådsgården. Så snart tillträdesrätten är säkrad påbörjas den inre ombyggnaden som beräknas pågå hela 2008. Därefter återstår att bygga upp interiören med alla dess utställningar, varvid specialkompetens från Armémuseum kommer att anlitas för planeringen. Under våren kommer en utställning om den ryska ockupationen 1808 att färdigställas i det s.k. skyddsrummet NO Byggnad 003. Förhandlingar pågår även om ett övertagande av Skans IV med två plåtförråd. Den är belägen till vänster om vägen, strax innan man från visbyhållet kommer in i samhället. I och med att det blivande museet med fästningen blivit klassat och godkänt som ett riksintresse bland ett tjugotal andra objekt, så har 3,5 miljoner kronor erhållits från Försvarsmakten som etableringsstöd. Den utgående balansen för år 2007 uppvissade därmed summan

3.670.244 kronor. Framledes kommer ett årligt driftstöd på 700.000 till en miljon att kunna påräknas från Statens Försvarshistoriska Museer (SFHM). Förutsättningarna synes därmed goda för att skapa ett museum minst lika uthålligt som Bungemuseet och Fornsalen.

De stadgeenliga punkterna i dagordningen klubbades raskt igenom, och styrelsen fick ansvarsfrihet för det gångna verksamhetsåret.

Valberedningens förslag till ledamöter och funktionärer föredrogs av Lars-Eric Thor. Förändring sedan tidigare var att Kjell Pettersson, Tingstäde, ersätter Göran Hellström som avsagt sig fortsatt mandat. Mötet beslöt i enlighet med förslaget.

Efter mötet intogs en närande ärtmiddag.

Till kaffet berättade Christian Braunstein om SFHM:s vedermödor, och att många frågetecken den senaste tiden fått sina svar. Han berättade även om de andra museerna och objekten som klassats som riksintresse, och som SFHM fortsättningsvis skall stötta med årliga driftbidrag. Dock - om det visar sig att museerna, efter 3-4 år inte lyckas generera tillräckligt med egna inkomster, så kommer SFHM att pröva om inte den anläggningen borde läggas ner.

Hela projektet med SFHM:s ansvarstagande för Sveriges militärhistoriska museer och anläggningar benämns "Försvar i Förvar". Braunstein har ansett begreppet som alltför "mossigt" och otidsenligt, och föreslår istället namnet "Sveriges Militärhistoriska arv". Sannolikt blir det den beteckningen som vi kommer att se i fortsättningen.

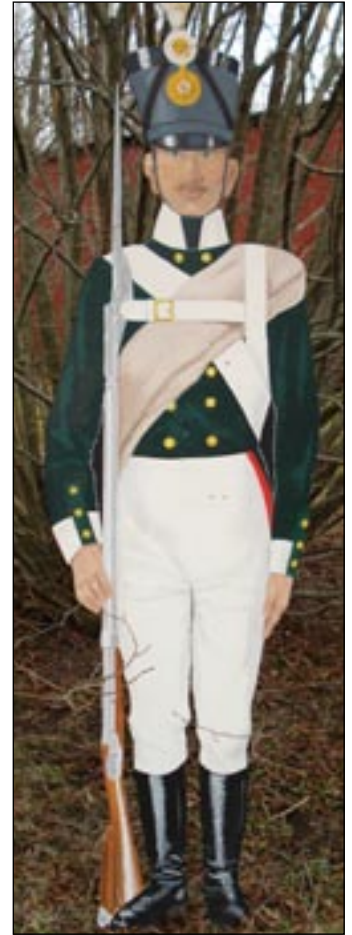
NILS-ÅKE STENSTRÖM

Ryss'n kummar!

Så ljud sannolikt varningsropet på många håll på Gotland, den 22 april 1808, då man blivit varse vad det var för soldater som var i färd med att debarkera från de handelsfartyg som under morgonen ankrat upp i Slesviken i Grötlingbo. Trupp i gröna uniformsjackor – det kunde knappast vara annat än inkräktare, trots att fartygen förde svensk flagg.

Det var Rysslands kejsare, Alexander I, som gett amiral Nikolaj Bodisco i uppgift att med 1800 man ta Gotland. Det lyckades han också med, utan att något skott behövde avlossas. I brist på såväl övat manskap som vapen och ammunition, så beslöt nämligen landshövdingen, Eric af Klint, att kapitulera. Truppen tågade in i Visby två dagar senare, på morgonen den 24 april, svårt medtagna av ilmarschen. Rapporter hade dock på flera

vägar gått iväg till fastlandet, och myndigheterna kom att reagera förvånansvärt snabbt. Runt 2000 man sattes i marsch mot Karlskrona där de den 10 maj ilastade i konteramiral Rudolf Cederströms örlogsfartyg. Chef för truppstyrkan var överstelöjtnant Carl Johan Fleetwood. Denne har kommit något i skymundan för Cederström, vilken "bara" var transportchef. Den 14 maj var man framme i Sandviken på östra Gotland där truppen sattes i land. Bodisco som förgäves väntat på förstärkningar från hemlandet fann för gott att ge upp och kapitulera den 16 maj. Det blev ett brådstörtat uppbrott, redan dagen därpå utrymde man Visby genom Österport och marscherade till Slite där de egna fartygen låg och väntade. Den dryga tre veckor långa ockupationen var över. Hade ryssarnas förstärkningsmanskap kommit i tid är det stor sannolikhet att Gotland förlorats till Ryssland – liksom Finland - i detta krig. I väntan på att museilokalen vid Gotlands Försvarsmuseum skall bli klar, så kommer under våren och sommaren en utställning om ockupationen att byggas upp i det s.k. "skyddsrummet" i Förrådsgården.

Rysk soldat anno 1808

NILS-ÅKE STENSTRÖM

Svensk soldat från 1808 ur Jönköpings regemente. Flankerad av Lars-Eric Thor (tv) och Bengt Hyttiäinen (th).

Hans Lagerlöf med vinnande lag 1938. Obs det ståtliga vandringspriset.

Hans Lagerlöfs donation

Knappast någon som besökte kanslihusmässen på Gotlands regemente mellan 1950 och till dess nedläggning, kunde undgå att i spisrummet möta porträttet av ”Honorary Colonel Hans Lagerloef”. Bara ett fåtal visste nog vad han betytt för regementet.

Hans Lagerlöf gjorde värnplikten år 1903 som s.k. ”studentbevärning” på Visborgsslätt. Han hade förläggning i den norra manskapsbaracken som ännu är kvar, men hyrde även rum i staden hos ett befäl. Han trivdes utomordentligt väl med tjänsten och besökte sitt regemente flera gånger sedan han skapat sig en framtid i USA inom trävaruindustrin. Han donerade omfattande samlingar till Postmuseum i Stockholm, men även till ett otal klubbar och institutioner, framför allt inom sportvärlden. Han kom också att bli vårt regementes störste gynnare genom donationer. De inleddes 1911 då han instiftade ett skjutpris, den Lagerlöfska skjutpokalen, och om denna, och ett åtföljande penningpris, tävlades det om fram till mitten av 1950-talet. År 1940 utnämndes han till hedersöverste vid 7. regementet av New Yorks National Guard, och sedan dess såg han gärna att han titulerades överste. Genom åren kom olika gåvor, men också pengar öronmärkta till extraförplägnad åt soldaten i samband med tjänst över jul och nyår. Ännu har vi kamrater bland oss som minns hur extraförplägnaden i matsalen var uppdukad på särskilda bord, där det också med skyltar framgick vem som stod för kalaset. Lagerlöf var också den som kraftfullt drev på att regementet skulle få ett eget museum. 1945 skriver han till chefen I 18, K.G. Berggren, att han är villig att donera 25.000 kronor, ”...men under den uttryckliga förutsättningen att regementet (förr I 27, nu I 18), arrangerar ett museum för att härbärgera och taga hand om speciella minnen som kan ha betydelse för regementets historia...”. Hans önskan gick i uppfyllelse först 1947 då baracken som utgjort korpralsmäss,

inrättades för ändamålet. Donationen kom till stånd 1946 då han i samband med sitt sista besök på regementet lät inrätta en stiftelse, benämnd ”Överste Hans Lagerloefs stiftelse för Kungl. Gotlands Infanteriregemente”. Fonden bestod av 25.000 kronor (motsvarar nära en halv million kronor i dagens penningvärde) vars avkastning skulle nyttjas för ”...verkligt behov som uppstått i samband med värnpliktigs eller fast anställd persons tjänstgöring vid regementet, oavsett grad och rang.” Vid den tiden var staten synnerligen njugg rörande ekonomiska utlägg inom personaltjänsten, så fonden blev en hjälp för många.

Lagerlöf var framsynt, och redan vid den tiden kunde han ana att regementet inte skulle leva för evigt. Av stiftelsen stadgar framgår nämligen:

”...Skulle regementet upplösas, skall stiftelsen upplösas och dess medel överlämnas till det museum för regementet som upprättats, eller då må komma att upprättas. Medlens avkastning skall i detta fall användas för inköp och vård av föremål som beröra Gotlands försvar...”

Gotlands regemente upplöstes med riksdagsbeslutet 2004, varefter fonden på 25.000 kronor överfördes till Gotlands Försvarsmuseum. Stiftelsen upplöstes formellt hösten 2007.

Lagerlöfs sista donation till regementet kom 1950, och det utgjordes av det ovan nämnda porträttet som hängde i spisrummet på kanslihusmässen. Det pryder numera en vägg på Herrgårdsmässen vid Suderbys.

Hans Lagerlöf avled i sitt hem i Weehawken vid Hudsonfloden år 1952. Han blev 72 år.

NILS-ÅKE STENSTRÖM

Gotlands Försvarsmuseums styrelse

Ordförande Rolf Larsson. Sekreterare Nils-Åke Stenström. Kassör Robert Knutas. Ledamöter Jan-Christer Ankre, Anders Nilsson, Kjell Pettersson, Robert Östergren och Lars Randelius. Revisorer Elisabeth Havdelin, Magnus Olofsson. Revisorsuppleant Roland Snäckerström. Valberedning: Jan-Eric Engström, Torbjörn Holmberg och Ingemar Guthenberg.

Kamrater

Gotlandsartillerister

Ur led är tiden eller vad tycker ni?

- Artilleriregemente i Boden utan artilleripjäser!
- Tofta skjutfält är, har man äntligen upptäckt, ett förträffligt övningsfält som nyttjas av hela Sveriges försvar som aldrig förr!
- Den moderate försvarsministern skall minska på försvarsanslagen??
- Delar av JAS-serien skall skrotas!
- Ekonomin är dock som vanligt – pengarna räcker inte till verksamheten!

J o åren går och mycket förändras i det svenska försvaret, men frågan är om allt förändras till det bättre? Det är många gånger man höjer på ögonbrynen och undrar vad som försiggår. Många av våra artillerikamrater tjänstgör just nu i Afghanistan och, får man hoppas, gör betydande insatser i fredsarbetet.

I vår lilla krets av vänner har det också skett en del sen förra gången vi gav ut denna gemensamma tidning för ett år sedan. Tyvärr så blev det ingen jubileumsfest i september eftersom ni inte var så många som ville delta. Vi får väl återkomma och se vad som händer. Våra övriga begivenheter är välbesökta, såväl Årtluncherna som Barbarafirandet lockar många deltagare och vi hoppas att ni fortsätter att hörsamma våra inbjudningar.

V i har också under året avyttrat allt vårt matsilver och matporcelain till intresserade medlemmar vilket inbringat många sköna slantar till föreningen. Det som däremot inte känns så bra är hur Suderbys Herrgård hanterar våra värdeföremål och där återstår ännu en del att göra.

Den nystartade tidningsfonden, med väldigt många ”givare”, är väldigt positiv och glädjande för ekonomin och detta tillskott säkerställer att vår eminenta tidning kan ges ut framöver.

Hemsidan som får allt fler besökare är mycket uppskattad och proffsig och jag hoppas verkligen att allt fler tar del av informationen som vi ständigt försöker uppdatera.

E n riktig stor uppgift som står framför oss är uppbyggnad och iordningställande av försvarsmuseet i Tingstäde. Vi behöver vara många som hjälper till med arbetet för att få detta museum så bra och intressant som möjligt.

Jag vill återigen påminna och uppmana alla och envar att hjälpa till med artiklar till denna årliga tidning så innehållet blir fortsatt uppskattat och läsvärt.

Med förhoppning om en ny härlig sommar med många sköna och lata stunder.

ANDERS NILSSON

Styrelse

Ordförande
Sekreterare
Kassör
Ledamöter

Anders Nilsson
Gunnar Trennestam
Stefan Ekman
Göte Nilsson, Leif Svensson,
Nils-Folke Eriksson, Göran Karlsson
Max Magnusson, Björn Wizén

Suppleanter

Inbjudan till ärtlunch med hemligt studiebesök

Hwitstjärna 11 september kl. 12.00

"Sedvanlig ärtlunch" med lättöl/vatten och kaffe,
samt ett hemligt studiebesök.

Pris 65 kr (pris för ev. varm punsch tillkommer)

Samling utanför Hwitstjärna kl. 11.50.

Anmälan senast 5 september till sekreteraren!

Med e-post "gunnar.trennestam@telia.com" eller
0498-29 13 60 alternativt 070-55 11 772

Välkommen

Sekreterare Gunnar Trennestam

Meddelas endast på detta sätt!

A 7 Kamratförenings STORA TACK till alla 48
nedan angivna medlemmar som ställt upp
som årets tidningssponsorer!

Sune Ronqvist, Bo-Gustaf Sorby, Svante Hezekielsson, Tore
Sjöholm, Åke Nordenhall, Lars Olofsson, Max Magnusson,
Karl-Erik Hilding, Bertil Lekström, Göran Carlsson, Nils-
Folke Ericsson, Per-Henrik Sorby, Gunnar Walhagen, Anders
Fogelberg, Alvar Olsson, Gösta Björnlund, Ove Gardelius, Leif
Dehnberg, Åke Sangéus, Åke Nordgren, Agneta Pettersson,
Mats Annerstedt, Åke Janzon, Christer Starkenberg, Christer
Christiansson, Leif Carlsson, Ulf Liljeborg, Rune Skarström,
Sven-Ove Alfström, Sven-Åke Asklander, Björn Corlin, Evert
Hägg, Ove Silvé, Anders Wikare, Harald Gustavsson, Leif
Svensson, Carl-Gösta Greveback, Carl Pott, Max Johansson,
Alf Möllerström, Björn Carlsson, Mats Lindvall, Per-Arne
Nilsson, Sune Andersson, Carl Carlsson, Per-Inge Karlsson,
Sven Westfält och Anders Carp.

Vi hoppas att ni och även våra andra medlemmar kommer att
sponsra vår tidning även nästa år.

Inget bidrag är för litet utan tas emot med största tacksamhet.
Sätt in ditt bidrag, litet eller stort, på plusgirokonto 18 98 82-4
och skriv som anteckning "Tidningsfonden". Kom ihåg ange
ditt namn!

Än en gång ett STORT TACK till våra tidningssponsorer!

Styrelsen

Årsavgift och tidningsfond

I tidningen bifogas en inbetalningsavi för årsavgiften
som är 100 kr. *Kom ihåg att fylla i ditt namn och
adress!* Det går även bra att på samma inbetalningsavi
lämna ett frivilligt belopp till vår "Tidningsfond".
Styrelsen

Fira A7 högtidsdag på Blåhäll 5 juni

Med anledning av A 7 Högtidsdag (som är den fjärde juni), vill
styrelsen göra ett försök att skapa ett årligen återkommande
evenemang i anslutning till detta datum. I år blir det den 5 juni.

Inbjudan till kamratträff den 5 juni i "Blåhälls läger"

Samling vid "Minnesstenen" i Blåhäll kl. 17.00. Efter lite
mingel, kubbspel och en tipspromenad serveras grillat lamm
med tillbehör ca. 18.30.

Vid dåligt väder samling i Bursbaracken!

Efter maten blir det fortsatt mingel och kubbspel, förhopp-
ningsvis avrundas kvällen med en riktigt härlig solnedgång vid
vårt kära Blåhäll.

För att underlätta arrangemanget så tar var och en med sig det
som hon/han vill ha att dricka före, under och efter maten.
Priset för det grillade lammets och tillbehören räknar vi med att
det hamnar som för "en dagens rätt" alltså runt ca. 65 kr.

**Anmäl dig och din "bättre hälft" senast den 25 maj till under-
tecknad!**

Via e-post till "gunnar.trennestam@telia.com" eller
ring 0498-29 13 60 alternativt mobil 070-55 11 772

Välkomna

Gunnar Trennestam

Sekreterare

Meddelas endast på detta sätt!

Kvarvarande verksamhet

2008

5 juni kl. 17.00	A 7 Högtidsdag med lammgrillning vid Blåhäll
11 september kl. 12.00	Ärtlunch i Hwitstjärna
20 november	Stockholmsmöte
6 december	Sancta Barbarafirande
Övrigt	Uppbyggnad av museet i Tingstäde

Äntligen fick vi med några "yngre förmågor"! Från vänster Anders Carp, Andreas Häglund (båda jobbar för SAAB i dag) och Mattias Bendt som nu återfinns vi IKEA i Stockholm. I bakgrunden vice ordförande Nils-Folke "Nulle" Eriksson.

I baren minglade Björn Wizén (numera AMF 1), Leif Svensson, Göte Nilsson (ryggen åt kameran) och Anders Carp.

Trygve Härviden, Rolf Larsson, Calle Pott och Svante Heizekielsson.

Vårligt Stockholmsmöte

Den 24 april var vi 21 A 7:are som deltog i mötet FHS matsal "Propellern" varav fem ur styrelsen. Efter "samlingsmingel" och en pilsner åts det pytt i panna med ägg. Sedan informerade ordföranden om hur "läget" är med föreningen, tidningen, möten m.m. På frågan om vårt Stockholmsmöte skall genomföras på hösten, som tidigare, eller under våren blev svaret att våren passar bättre. Dock skall ett höstmöte genomföras i år enligt vad som bestämts tidigare. Nästa års möte lovade Calle Pott att svara för med lite stöd från styrelsen. Tack för det Calle! Rolf Larsson informerade sedan om uppbyggnaden av Gotlands Försvarsmuseum i Tingstäde.

Slutligen försökte Nils-Folke att redogöra för vårt svenska försvaret som återigen tvingats upp på en ny karusell. En omöjlig uppgift även om andra deltagare försökte att hjälpa till! På andra våningen fick vi titta in i d.s.k. Gotlandsrummet. Vad som alla förundrades över var att det fanns inte så mycket från Gotland att titta på. Men föreningen kommer att bl.a. se till att "våra minnesböcker" hamnar där. För dom som sedan ville fortsatte gemenskapen i den mycket fina och "mässliknande" baren på andra våningen. Stort tack till alla som deltog i sammankomsten och välkomna nästa gång!

GUNNARTRENNESTAM

Rolf Larsson, ordförande i Gotlands Försvarsmuseum, berättade om det här eldrörets histori. Det blev kvar efter Bodiscos ockupation av Gotland 1808.

Vid Museets årsmöte tilldelades Rolf Larsson SFHM:s förtjänstmedalj av Christian Braunstein. Medaljen pryder välförtjänt sin plats.

Arbetsgrupper från P 18, A 7 och Lv 2 kamratföreningar jobbar intensivt med att få materialen på plats. Den röda byggnaden, sädesförrådet, blir huvudbyggnaden i Gotlands Försvarsmuseum. Till detta kommer fordonsparken, utomhusgrupperingar och understödshuset.

Några deltagare som lyssnar till Rolf Larssons information om museieplanerna. Bilden är tagen i "Sädesmagasinets" bottenvåning där tanken är att reception, expedition och en cafeteria skall inrymmas. Byggnaden skall förses med värme och vatten samt utrustas med en hiss och skall alltså kunna användas året runt.

Rolf Larsson bland pjäserna i "Understöds huset". Där finns olika understödsvapen från artilleri, luftvärn och pansarvärn.

Besök i Tingstäde hos Gotlands Försvarmuseum

Vid senaste ärtlunchen blev det deltagarrekorde i alla fall för senare år. 42 deltagare och det var verkligen jätteroligt. Kanske berodde det på att efter själva lunchen så blev det busstransport upp till Tingstäde för att på plats få information om uppbyggandet av Gotlands Försvarmuseum samt göra oss bekanta med museets nya grupperingsplats. Tack till Robban Östergren som körde bussen!

Museet, som ligger nära kyrkan, kommer att ha det röda sädesmagasinet som sin huvudbyggnad. Det blir alltså lätt att beskriva var

museet är beläget.

I dagsläget finns 4 miljoner avsatta till renoveringen och uppbyggnaden av museet som blir 1 av 23 museer i landet som får stöd till uppbyggnad och verksamhet. Även Armémuseum bidrar med sin kunskap i uppbyggandet.

Flera bilder hittar du på www.a7kamratforening.se

TEXT: GUNNARTRENNESTAM

FOTO: GUNNARTRENNESTAM OCH NILS-ÅKE STENSTRÖM

I garaget finns naturligtvis fordonen. De flesta från P 18; ex vis bandvagnar, lastbilar, motorcyklar, stridsvagnar, lastbilar och KP-bilar

Översten och Erik

Det här handlar om Erik Lundgren, tygförvaltare med stor pondus och en nyanländ kårchef för A 7. Ej att förväxla med kontroversen på P 18 där en Sture var involverad. Det hela utspelar sig för cirka 50 år sedan. Snart efter ankomsten gav översten order om att kårens bästa skytt skulle infinna sig på korthållsbanan utanför Arthallsgrinden medförande pistol nästa morgon.

När översten kom dit stod Erik Lundgren där.

Erik fick order att skjuta först och han fick 48 poäng av 50 möjliga. Sedan sköt översten och han fick 47 poäng. Nästa gång skjuter jag först sa denne. Han fick 49 poäng. Erik hade aldrig någonsin skjutit fullt. Men för att vinna var det 50 poäng som gällde och det sköt Erik. Det blev inget mer skjutet.

När översten hade hämtat sig från de här nederlaget beordrade han kårens bästa tennisspelare till tennisbanan. Vem står då där? Jo, Erik Lundgren! Hur det gick? Erik vann naturligtvis!

Sedan var det sluttävlavt mellan översten och Erik. Översten försvann snart åter till fastlandet. De som kände Erik Lundgren vet att han var en fantastisk tävlingsmänniska. Vad han än ställde upp i var det vinna som gällde - skytte, varpa, kortspel osv.

Den olympiska devisen att det viktigaste är inte att vinna utan att kämpa väl hade han aldrig hört talas om.

SVANTE STÅHL

Sammanställning av "Julenkäten 2007"

I medlemslistan den 31 december 2007 fanns det 228 medlemmar varav 101 bodde på fastlandet. Det var två stycken fler än samma tid 2006.

Medlemslistan hade den 12 februari i år 239 medlemmar. 133 bor på Gotland och 106 bor på fastlandet eller utomlands. Vi har 22 kvinnliga medlemmar - 18 på Gotland och 4 på fastlandet.

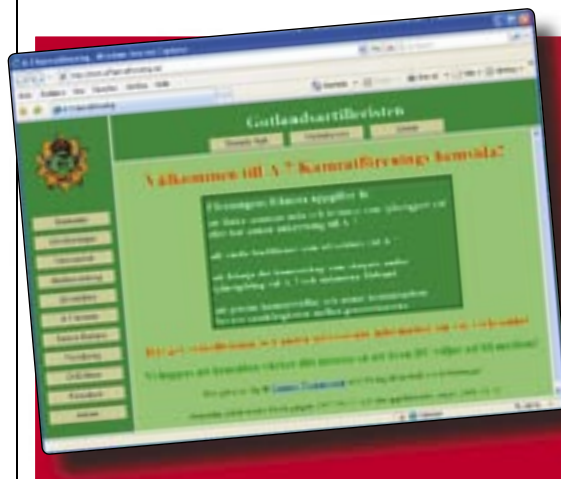
Enkäten skickades ut till de som betalat årsavgift för 2006 och/eller 2007 och till de 189 medlemmar som var med 2004 (innan årsavgift infördes) men som av någon anledning inte är medlemmar längre. Summa 417 utskickade enkäter som gav styrelsen 145 svar tillbaka. De allra flesta, 112 av 145, hade inget emot om deras uppgifter lades ut på hemsidan, 2 tyckte det var onödigt, 2 var helt emot och 7 hade inte svarat på den frågan.

I medlemslistan saknar vi fortfarande, p.g.a. att alla inte sände in sina svar, födelsedata, telefon- och mobiltelefonnummer samt e-postadresser till många medlemmar. Positivt är dock att vi når 116 medlemmar via e-post i dag.

23 stycken kollade hemsidan ofta, 59 gjorde det sällan, 27 aldrig (varav 18 saknade möjlighet) och 7 visste inte om att den fanns.

Styrelsen har beslutat att inte lägga ut medlemslistan på hemsidan. Däremot kommer listan att skickas till alla medlemmar som har en e-postadress.

SEKRETERAREN

Besök A 7 Kamratföreningens hemsida
www.a7kamratforening.se

Årsmötet vid Suderbys

Vi var dryga 20-talet som hörsamt inbjudan till årsmötet, så någon större trängsel var det inte utan det hade gärna kunnat vara det dubbla.

Mats och K-G Runander studerar årsmöteshandlingarna medan Göte Nilsson verkar klar med sina och till höger samspråkar valberedningen d.v.s. Tobbe Holmberg och Sylve Nilsson. I bakre raden syns Sune Andersson, Elisabeth Kimell, Hilding Nilsson, Göte Pettersson, Leo Lövdahl och Sven Erik Johansson. Efter mötet så intogs en "landgång" i Suderbys mysiga matsal. Flera bilder hittar du på www.a7kamratforening.se

Carl Gustaf -en 60-åring som bara blir bättre

Ett av de mest moderna och samtidigt det äldsta i bruk.

Det låter som en paradox, men är en realitet när det gäller Saab Bofors Dynamics burna pansarvärnssystem, Carl Gustaf.

Ett system som i år firar 60 år men ändå tar steg mot ytterligare förfining och förbättrad prestanda.

För arbetet pågår för fullt hos Saab-Bofors utvecklingsingenjörer med att förse Carl-Gustaf med ännu en funktion – eldöppnande i slutna rum.

-Det stämmer. Behovet av slutet rum-kapacitet för Carl-Gustaf har accentuerats markant under de senaste fem-sex åren. Våra kunder och potentiella kunder vill inte hamna i liknande situationer som i Irak och Tjetjeniens Grozny, där hela hus måste raseras för att fienden ska oskadliggöras. Dessutom är slutet-rum-förmåga en mycket bra och effektiv metod i samband med lågintensitets-konflikter i stadsmiljöer, säger produktchef Leif Jilsmo, Saab Bofors Dynamics i Karlskoga.

Han marknadsför framgångsrikt ett bärbart pansarvärnssystem som såg dagens ljus redan något år efter att andra världskriget slutade. Tekniken med riktad sprängverkan har funnits sedan 1944 och vapnet infördes i den svenska armén 1948.

Sedan dess har mycket hänt och dagens Carl Gustaf Mark 3 är i stort sett ett helt nytt vapen.

-Fortfarande är vapnets kaliber 84 millimeter men det är nog i stort sett det enda som återstår av den ursprungliga modellen. Vi har sedan några år tillbaka infört ett helt nytt eldrör i keramisk komposit-material samt inte minst, vilket är nog så viktigt och en stor del av Saab Bofors fortsatta framgångar, utvecklat och infört en ny ammunitionsfamilj, förklarar Leif Jilsmo.

Han tänker på HEAT 551-granaten, som försetts med raketmotor och därmed har en kort anflygningstid mot kvalificerade mål på avstånd upp till 1 000 meter samtidigt som stridsdelen har fått tandemladdning och därmed en förmåga att slå kraftig bepansrade mål.

- Denna granat har fått ett mycket snabbt och omtyckt mottagande av våra kunder ibland annat USA, Kanada, Norge och Holland, förklarar Leif Jilsmo.

Enligt Leif Jilsmo har också utvecklingen inom pansarvärnsvapens-

området gått den väg som gynnar Saab Bofors Dynamics.

-Ja, på så sätt att efter Gulfkriget ville en av världens stora aktörer på marknaden, US Army fortsätta utveckla stora och dyrbara missilsystem. Därefter uppstod flera regionala konflikter, varav kriget i Bosnien, fortfarande sätter djupa spår i omvärlden. Därmed förändrades också behoven av pansarbekämpning, då inte längre hotet från den ryska armaden som skulle invadera Europa finns, konstaterar Leif Jilsmo.

Han poängterar också att Saab Bofors Dynamics eget begrepp för Carl-Gustaf-systemet "man portable artillery", verkligen har anammats av viktiga kunder.

- I takt med att behov av verkan förändrats visar det sig att vår definition om "man portable artillery" har varit korrekt. Carl Gustaf-systemet har en inbyggd flermålskapacitet, som efterfrågas i allt större utsträckning samtidigt som behov av understöd och pansarbrytande verkan kvarstår!

En kund har till exempel beslutat sig för att ersätta 81 och 60 millimeter granatkastarsystem med Carl Gustaf-systemet.

- Varför?

- Därför att du som stridsledare eller kompanichef får verkan snabbt på den plats där det krävs verkan. Ett granatkastarsystem är idag för långsamt eftersom det kräver både eldsignalering och i vissa fall komplicerade laddningsrutiner inna verkan i målet erhålls. Tiden vet också alla militärer är en avgörande faktor för framgång i dagens krigföring.

Samtidigt som "trotsjånaren" Carl Gustaf går nya spännande tider till mötes har r Saab Bofors Dynamics fått en ny "guldkalv" – stridsvagnsdödaren MBT-LAW.

- MBT-LAW är ett bärbart vapen som vi nu håller på att leverera till brittiska försvarsministeriet och svenska försvarsmakten. Vapnet har tack vare en tandemladdning verkan mot kvalificerade pansarfordon, som stridsvagnar. Det är ett "fire-and forget"-system, förklarar Leif Jilsmo.

MBT-LAW har utvecklats med stöd av de kunskaper som Saab Bofors Dynamics har erhållit i arbetet med att utveckla och producera pansarvärnsrobotsystemet Bill

Björn Håkansson tilldelas boken om Artilleriet vid Korsbetningen av ordföranden, tillika segrare i årets Mortimertävling, Anders Nilsson. Björn Håkansson är en ständig sponsor av priser till den tävlingen och missar inget firande.

Lördagen den 1 december 2007 var det återigen dags för det sedvanliga firandet av Sancta Barbara och tävlandet om Mortimer Cederholms vandringspris.

Som vanligt var det nya utmaningar för kommittén som bestod av Göran Karlsson, Sylve

Nilsson och Mats Lagerqvist. Om jag minns rätt var det för 8:e gången vi firade Sancta Barbara i kamratföreningens regi efter A7 nedläggning. En stor fråga var om det skulle bli någon salut efter fjolårets fiasko där Sancta Barbara firades utan salut eller man kanske skall säga med en

tyst salut under ledning av Sylve Nilsson. Ja, ni som var där såg säkert hur Sylve fullständigt tappade hakan. Jag tror faktiskt att alla andra såg lika överraskade ut. Det var nog tur att A 7 är nedlagt annars vet jag inte hur Barbara hade reagerat. För att undvika ett nytt fiasko bytte vi ut pjäsen mot den riktiga salutpjäsen som vi alltid använt. Så detta år blev det en riktig salut. En fullträff kanske man skall säga!

Mortimertävlingen

Årets inbjudan resulterade i bara 13 deltagare i Mortimertävlingen och 31 till middagen, en blandning av yngre och äldre, män och kvinnor (7 st). Vi kunde ju ha varit lite fler tävlande till Mortimer, nu när grenarna inte är så avancerade och krävande. Fast skall man gå segrande ur striden krävs det ju lite vilja och tävlingsinstinkt "i alle fall" som Curt- Christer brukade säga.

SoldF -kvällslektyr?

12 tappra män och Elisabeth Kimell hade anmält sig till årets Mortimertävling och var punktligt samlade kl 13.00. Ni vet "rätt tid, rätt plats och rätt utrustning".

Grenarna i år bestod av:

1. Skriftlig prov på Sold F; Inte var det många som visste vad förkortningen EUBUSARE stod för förutom Mats Runander som tog hem den här grenen, måste faktiskt erkänna att jag blev lite imponerad. Kanske han har reglementet Soldaten i Fält som kvällslektyr.
2. Vapentjänst; Vem kan inte ta isär och sätta ihop en AK 4? Jo, de flesta var ganska bra på detta, snabbast och bäst var naturligtvis skytten Ulf Karlsson (smålandskalle). Men "hörre ni"!!!! - Ni vet väl att man alltid skall göra patron ur före isärtagning!
3. Avståndsbedömning; Här gällde det att kasta en boll så nära en vägg som möjligt. Och bäst var Leif Svensson.
4. Orientering; Eftersom åldern och synen börjar ta ut sin rätt fick deltagarna binda fast sig i ett rep för att hitta runt banan och givetvis fanns det en del hinder under vägen som passerades. Vissa av er fick faktiskt lite problem att ta sig igenom en del hinder. Ja inte var det längden som var problemet "skratt". Nej, en del har ju faktiskt fortsatt att växa "i färd-

Barbara- och kompanistandaren var på plats! Minns ni forna tider och hur det var när vi startade firandet?

Firandet av Sancta Barbara smäller högt

riktningen". Närmast idealtiden och segrade var faktiskt han som höll på att fastna, Ulf Karlsson. Hoppas du tar det skämtsamt Småland. Ja, det vet jag att du gör förresten.

5. Vapentjänst;

Skjutning med luftgevär och givetvis var det Mats Runander som återigen stod som grenseg-rare.

6. Inre tjänst;

Sängbäddning, hur många gånger har vi inte visiterat logement och klagat på sängsträckningen. Nu var det dags att bevisa att vi själva kan bädda snabbt och elegant med en perfekt sträckning så en krona skulle studsas ett par gånger. Blev mycket imponerad av Kjell Jonsson som jobbade mycket snabbt och effektivt. Måste också nämna Torbjörn "Tobbe" Holmberg som kom god två. Det man kan säga om Tobbe är att han nog valt rätt bransch nu. Han har ju öppnat Hotell 1 på Strandgatan så det är väl en hel del sängar att bädda.

Alla kämpade efter bästa förmåga och slutligen kunde lite överraskande Anders Nilsson vär ordförande koras som segrare.

Efter tävlingen var det dags för dusch och ombyte till lite finare stass i väntan på bussen till Suderbys.

Salut för Sancta Barbara

Kl 18.00 anlände middagsgästerna till kasern Bysen och Johan Hörlin kom med bussen som tog oss till Saluten och Suderbys. Tack Johan för att du ställde upp för A 7 kamratförening.

Bussen stannade strax innan stridsvagnsgaraget på Tofta där salutpjäsen var grupperad. De sista detaljerna finslipades (marschaller tändes mm) innan bussen körde runt hörnet och där stod den, "Salutpjäsen", som bara väntade på Barbarafirarna. Jag höll det traditionsenliga talet och alla undrade med stor spänning, skulle det smälla i år? Jag

kommenderade "Giv akt" och gav order om att salut skulle avges till Sancta Barbaras ära. Två snabba och ljudliga skott avfyrades och ordningen var återställd. Barbara och alla närvarande var mycket nöjda och saluten firades med ett fyrfaldigt leve och hurrarop. Uppsitning i bussen igen!

Mot Suderbys

Johan förde oss säkert till Suderbys där varm glögg väntade. Efter lite minglande satt vi oss till bords och åt en utsökt middag. Självklart sjöng vi A 7 snapsvisa och en hel del andra snapsvisor också. Ni vet; "Vi tillhör 23:e..." m f l visor. Tal hölls av Curt-Christer Gustavsson, Olle Bjurström och självklart av Carl-Arne Malmberg. Stämning var på topp och som vanligt är det alltid kul att träffa gamla vänner och prata om gamla minnen och episoder. Efter middagen gick vi upp till mässen på gamla herrgården för att inmundiga kaffe med tillbehör samt ha prisutdelning efter avslutad Mortimertävling och

avslutningsvis även utdelning på Barbaraakterna. Som vanligt dignade prisbordet och nästan alla fick något med sig hem. Jag vill tacka våra ständiga sponsorer, Mats Runander och Björn Håkansson. Efter prisceremonin var det dags för vickning och vid 24-tiden blev vi återigen upphämtade av Johan Hörlin.

Slutligen framför jag här mitt tack till er alla som deltog i firandet och hoppas att alla ni som inte deltog kommer till årets firande som är lördag den 6 december!

- Sylve, nu är ditt omprov klart och med beröm godkänt så både du och Mats är kvar i årets kommitté!

GÖRAN KARLSSON

Leif Svensson i samspråk med nya hamnchefen i Visby Mats Eriksson, f.d. Reg Ing vid A 7, längst ut till höger vår gamle fotograf Stefan "Mille" Melin.

Salutskjutare Sylve med sin sambo Eva-Marie och vår första C A 7 på Visborgsslätt, Curt Christer Gustavsson, som var den som startade Barbarafirandet vid regementet.

1997 års deltagare, Mikael Kaip, Mattias Bendt och Joakim Olsson, under genomgång med regementschefen samt tillika övningsledaren Olle Bjurström på Tofta skjutfält.

Fänriksprovet -en mustig tillställning

Bakgrunden till att vi införde Fänriksprovet 1992 vill jag minnas var att det ett antal år rått delade meningar om huruvida de blivande fänrikarna bibringades en relevant utbildning under sin relativt långa tid vid Artilleriets Officers Högskola.

ArtOHS, som under hela nittioalet var lokaliserad till Kristinehamn. ArtOHS följde naturligtvis som alla de andra militära skolorna den nya befälsordningens (NBO) utbildningsplan som infördes i början av åttiotalet och där ämnet Ledarskap var det i särklass mest omfattande på Officerskursen. På förbanden rådde det en något skeptisk inställning till detta nya. Alla var nog överens om att ledarskapsutbildningen, UGL m.m., var ett lyft, men den unge fänriksaspirantens tekniska kunskaper ifrågasattes. Med detta som bakgrund införde vi alltså Fänriksprovet, där förhoppningen var att de unga fänriksaspiranterna före befordran till Fänrikar, i tjänsten och kanske även på fritid, skulle förkovra sig inom de mest grundläggande artilleritekniska områdena. Tilläggas bör väl att det nog inte var något nytt för NBO införande att det rådde delade meningar om vad skolorna skulle syssla med. Provet omfattning bestod i fyra delprov, den personliga färdigheten vid inmätning av ett batteri från en given anslutningspunkt (ap), rekognosering och skissritning för gruppering av ett sexpjäsbatteri, teoretiskt prov i SkjutR m.m. samt avslutningsvis Artilleriskjutning, inte i simulator utan skarp målbekämpning med eldöverflyttning till uppdykande mål med batteri mot Branden som genom de olika årens prov fick observeras från såväl norr och söder som öster

och väster, det senare inte så vanligt och i detta sammanhang till inte så lite besvär. Att det senare provet skapade mest nervositet vittnade de flesta deltagarna om och de flesta som läser detta har ju också någon gång för första gången legat i gropen under lupp av bland annat Regementschefen, så vi förstår sinnesstämningen!

Deltagare genom åren var dels artilleristerna som kom hem från ArtOHS i Kristinehamn, dels de tekniska officersaspiranterna som kom från ATC i Östersund. Gemensamt för alla dessa var att de inom kort skulle befordras till fänrikar. Dessutom deltog ett antal äldre Tekniska Officerare som ingick i A 7 freds- och krigsorganisation. Deltagandet för dessa var i princip frivilligt men naturligtvis en mycket värdefull breddning av kunskaper och färdigheter inom den förbandstyp där man hade ambitioner att vidareutvecklas. Vilka deltagarna var framkommer senare i artikeln under de olika "årsredovisningarna". Låt mig redan nu be om ursäkt för de olika detaljeringsgrader ni kommer att finna under de olika årens redovisningar. Detta beror enbart på att minnesanteckningarna från de olika årens prisutdelningar varit av olika kvalitet samt att minnet i övrigt till delar svikit, inte bara hos mig utan även hos flera av de medarbetare jag försökt finna fakta hos. Vill i sammanhanget tacka Mattias Bendt och Johan Sonesson för fylliga svar på mina propäer samt även tacka redaktören för de framtagna bilderna från muséets dunkla valv.

Delprovets ledare

Huvudansvarig för fältmätprovet genom alla år var Leif Svensson och rekognoseringsprovet leddes alltid av Sylve Nilsson. De båda

delade genom åren på reglements-kunskapsprovet och i dessa prov deltog på olika sätt de flesta åren även Sven-Ove Alfström. Som skjutledare / samverkande chef / jury-medlem tjänstgjorde under årens lopp Allan Olofsson, Anders Nilsson, Göran Karlsson, Mats Kvarnberg, Fredrik Thurell och Fredrik Roswall. Svårast att förstå av dessa herrar var nog inte de med skånsk brytning utan den strålände stjärnan i Väskinde teatersällskap, Göran Karlsson, när han hetsade på som mest.

Årsviss redovisning -1992

Första provets deltagare var aspiranterna Mikael Håkansson (MH) och Martin Zander (MZ).

Dessa två gentlemän hade säkert den svåraste uppgiften att genomföra. Inte så att uppgifterna blev lättare med åren, men de hade ju ingen aning om på vilken svårighetsgrad proven skulle ligga. MH skriver i Kamratnytt nr. 14/93 (som vår tidning då hette tillsammans med Lv 2) i samband med rekognoseringsprovet om den stora överraskning de prövade utsattes för då plötsligt två riktiga vägvisare från "Carlswärds" dök upp med pjäsgrupperna strax bakom i skydd och frågade efter order för gruppering. Det var bara att gnugga på, Ge Order och mäta in pjäserna. Bra övning! MH berör också hur olika han och MZ uppträdde i stridsställning, den senare krypande/älände och MH själv stående. Denna fördel för MZ räckte emellertid inte. Ett teckenfel på meridiankonvergen (många streck) från MZ sida tidigare under provet innebar att 1992 års in-teckning i vandringspriset erövrades av Mikael Håkansson

1993

1993 års deltagare var Anders Carp (AC), Bob Hansson (BH) och Isak Malm (IM) I och med att detta var andra året så var deltagarna ganska beredda på vad som komma skulle och ungefär var kravnivåerna låg. De inledande tre proven hade bjudit på bra insatser av samtliga tre, med ett knappt övertag för AC. Alla hade segerchans inför sista provet som kompaniartillerichef vid Rudolf Niklas (14. komp).

Först ut i det något besvärliga gryningsljuset var AC som uppvisade en viss vana eller rent av rutin i att uppträda i den främre terrängen och visade också en förmåga att skilja på huvudsak och bisak när den samverkande chefens order och önskemål flödade över honom. Resultatet blev en hyfsad serie, inte mer, och både BH och IM hade en klar segerchans om de genomförde sin uppgift bra. Gryningsljuset besvärade fortfarande när BH som nummer två tog sig an uppgiften. Bra start, verkanselden i första målet snabbare än AC, men hur var det med resten? Ingen eld i bortre målet och AC kvar i ledning. IM avslutade årets skjutning och uppfattade målen snabbt, en lovande start som innebar segerchans, men den snabba måluttagningen blev en katastrof och trots ett antal försök att reglera elden till målet så lyckades inte detta. IM resultat i det avslutande provet var rent av uselt, men kanske starten till hans förmodligen största dag i livet, militärt sett. Jag tänker då på den 14 maj 1998 då han under KHS T Art efter finalseger över Anders Carp kunde erövra Hans Majestät Konungens Skjutpris, populärt kallad Kungakannen. Det var den gången en glad och stolt Isak som spikade upp sin segerskylt i en tall på Kärmenberget, Villingsbergs Skjutfält. Detta som en liten parentes, för 1993 års fänriksprov blev till slut en klar seger för Anders Carp.

1994

Även 1994 års prov hade tre deltagare, fänriksaspiranterna Gunnar Andersson (GA) och Per Pålsson (PP) samt Regementsingenjören, Kn Mats Eriksson (ME). Den senare således den förste Tekniska Officeren att ta sig an provet. Mitt minne vill göra gällande att PP inför den avslutande skjutningen hade en knapp men klar ledning men att varken GA eller ME var chanslösa inför slutprovet. Vad jag som Regementschef tyckte var roligt och värdefullt var den entusiasm varmed ME tog sig an de olika proven. Ett gott föredöme för sina yngre tekniska kollegor. ME var förste man ut i det avgörande provet och valde att skjuta på koordinater mot båda målen utan utnyttjande av det eldtekniska underlaget från första målet. Hyfsade koordinater i första målet innebar efter en olycklig gaffling i sida att målet slutligen kunde nedkämpas. Höger och hitom blev tyvärr vänster och bortom i samband med eldöverflyttning till mål två. Efter snabb huvudvridning åt höger övergång till koordinater även för

mål två och eld i del av målet. Knappast en segrare. GA fortsatte som nummer två och kom snabbt igång och låg på framkant bland annat genom en förnämlig DART-hantering. Efter ett första eldöppnande en skicklig/turlig träffpunktsförflyttning till första målet som nedkämpades. Måttlig nedhållning i mål två kanske beroende på en tveksam målkvittens. Borde utnyttjat det eldtekniska underlaget bättre mot mål två. Möjlig segrare, det hängde nu på PP insats. PP valde att utnyttja oplats – riktning – avståndsmetoden. Oplatsens koordinater gav felläge mot mål 1, men efter gaffling, viss sådan även i sida, ansågs målet och mer till bekämpat. Utnyttjade det eldtekniska underlaget och elden låg säkert i mål två. Även PP behandlade DART-formaten utmärkt, men en viss ovana att observera och att känna eldytorna märktes. GA och PP var överens om att de under förberedelser och genomförande av Fänriksprovet lärt sig mer om artilleriskjutning än under hela ArtOHS-tiden. Den tredje inteckningen i vandringspriset för år 1994 erövrades av Per Pålsson.

1995

Det året nådde vi deltagarrekorde med fyra deltagare, artilleraspiranterna Anders Farinder (AF) och Mattias Thomsson (MT), Tekniska aspiranten Göran Gustafsson (GG) artillerieldledare i botten, samt Tekniska Officeren på väg in i Regementsstabens, Kn Tony Löwenborg (TL).

I delprov ett, inmätning av batteri, var med tanke på bakgrund MT favorit, men tecknen på m, c och ikn blev ett enda stort minus. Fler hade svårigheter, inte minst med missvisningens förändring över tiden. Resultaten från rekognoseringsuppgiften visade genomgående på täta och trånga grupperingar och momentet gav inget avgörande utslag. Andra dagens två prov startade klockan sju i BURS-baracken med reglementskunskapsprovet. Bäst i detta klarade sig AF, knappt före MT, men därom visste varken de prövade eller övriga i den främre terrängen någonting när det sista provet, artilleriskjutning, startade. En pulshöjare vid årets skjutning var säkerligen närvaron av C MKG, General Göran De Geer. Lotten hade avgjort startordningen som vanligt och det var AF som fick starta och gjorde det med hyfsade koordinater mot mål ett, missade o-riktningen med kompassen p.g.a. närheten till Vårdkasvärnets armeringsjärn, gafflade i sida men slutligen eld i målet. Riktning - Avstånd till mål två utan att utnyttja det eldtekniska underlaget. AF betraktade självkritiskt skjutningen mot mål ett att det länge hade varit säkrast för fienden att stå kvar i målet. Bra hantering av DART-format. Segrare? Räcker nog inte? Eller? MT var näste man på tur och startade på tät två 15 minuter efter AF. Kändes inte så glödhet efter de två första proven, men hyfsade koordinater, en snabb träffpunktsförflyttning och mål ett bekämpat, dessutom tidsmässigt

nästan ifatt AF. Nya koordinater mot mål två, mållag ! Bra skjutet ! Ska han ändå kunna Vinna? Som nummer tre skulle GG prövas, beroende på sin grundutbildning av många utsedd som favorit, åtminstone i detta delprov. Den unge Bro OK:aren startar tyvärr med en felaktig mållägesuttagning på 350 m, men mäter bara upp 250. "Tar lång tid" sa Generalen när GG pulade med DART: en, "Han förbereder allt sedan bara rasslar det till" försökte jag. Men rasslet kom aldrig och efter slarvig mätning även mot mål 2 kunde GG avskrivas som segerkandidat. Sista man ut detta år var TL, som startade med ett mållag i sitt första eldöppnande med ett artilleriförbnd. Ovanan med eldytan gjorde att mållaget följdes upp med ett flerhundrametersflytt i sida och därefter gaffling också i sida Detta tillsammans med dålig koordinatuttagning för oplatsen gjorde att dagen var förstörd för TL. Vem hade då tagit årets inteckning? Parallellt med skjutningen rättades morgonens prov och till slut kunde konstateras att en klar segrare kunde koras och 1995 års inteckning erövrades av Anders Farinder.

1997

En hård kamp förväntades mellan två aspiranter som redan under sin grundutbildning visat framfötterna inom respektive gebit, eldledaren Mattias Bendt (MB) och Joakim Olsson (JO) från pjässidan. Som en outsider betraktades AT – officeren Mikael Kaip som inför detta år känt sig mogen att ställa upp. Tyvärr saknar jag egna anteckningar från detta år, utan får lita till det egna minnet, telefonsamtal med JO samt postväxling med MB.

Moment ett detta år var det teoretiska provet och här redovisade både JO och MB bra resultat med ett knappt övertag för JO. Nästa moment var inmätning och parallellställning av två "fransyskor" på B 42 och innebar en klar men inte avgörande seger för JO. MB har meddelat att han förbannade sig själv för att han inte deltog mera aktivt under dessa lektioner på OHS, när han med tunga steg bar på KV - mätaren under detta moment. Avslutningsmomentet var som vanligt artilleriskjutning, snabb målbekämpning mot mål ett och eldöverflyttning mot uppdykande mål. Årets skjutledare / kompanichef var Göran Karlsson och han startade med att sätta upp de prövade bak i en mörklagd 1112:a. Efter en ryckig färd med många svängar kom man fram till Stridsställningen / Oplatsen som detta år var Vårdkashöjden med observation i huvudsak norrut. Inga svårigheter med inläsningen för MB men klart besvärligare för MK och kanske främst för JO. Egruppen som fanns på plats hade mist sin chef men visste förstas var man var grupperad. Om JO ställt den frågan hade han skaffat sig ett klart bättre utgångsläge för den fortsatta striden i detta moment. Den "stressade" kompanichefen Karlssons var självklart störande för de prövade och påverkade

Segraren 1997, Mattias Bendt, tar emot det åtrådda vandringspriset från C A 7 under överinseende av Joakim. Olsson.

kanske i olika hög grad de tre. MB svarade för en stabil och säker insats, bekämpade målen inom rimliga tider och förbättrade också det eldtekniska underlaget, vilket innebar att 1997 års in-teckning erövrades av Mattias Bendt.

Låt mig avsluta detta år med att citera några rader ur MB:s mail: "Oavsett om jag tog hem detta pris, så var det engagemanget från alla kollegor vid tävlingar som denna som värmdes och gav mest. Det sporrade nog inte bara mig utan även andra kollegor att prestera det bästa möjliga då det behövdes. Någonting som gjorde att vårt regemente visade goda resultat jämfört med andra och att officerare från A7 ansågs vara mycket duktiga i sin tjänsteutövning. Jag skickar en värmende hälsning till er alla. Tiden vid regementet är än idag en av mina bästa i mitt relativt korta yrkesverksamma liv."

1998

Inför detta års prov fick övningen planeras för hela sju deltagare, alla på väg mot fänriksgraden, nämligen från ArtOHS Henrik Carlén (HC), Sofie Fernerud (SF), Andreas Häglund (AH), Magnus Ljung (ML) och Johan Östling (JÖ) samt från ATC i Östersund Mikael Högfors (MH) och Max Johansson (MJ). Rekognoseringsprovet ersattes av praktiska och tidsmässiga skäl av ett prov i sambandstjänst. Det hade nog inte AH något emot som segrare i det momentet. Efter en generös bedömning efter det något oväntade provet kunde fem deltagare godkännas. Reglements-kunskapsprovet visade sig vara till besvär för tre av deltagarna. Klar segrare i detta delprov var ML. Inmätningen av batteri visade tyvärr stora brister i formelkunskap och "noll koll på steglängden"

vid AK-tåg för ett antal prövade. Ett nedslående resultat var att bara två av de prövade var godkända i denna för artillerister så grundläggande verksamhet, nämligen MJ, klockrent löst uppgift, och HC. De hade därmed ett gott utgångsläge inför det sista delprovet, främst HC.

ML startade det sista provet. Med sin E-bakgrund och kännedom om fältet var han förvånansvärt ihärdig i uppfattningen att han befann sig i Burgatskog, NV Vårdkas, och kunde inte identifiera vare sig Bredstugan (100m), Rödbo (1km) eller S6 (1km). Visade en framstå-

ende formathantering men hade setts skjuta bättre förr. Ovan och svår uppgift för nästa man, MH, men han borde utnyttjat skotten för eldreglering i stället för nya koordinater mot ett och samma mål och dessutom tränat några timmar i "E-simmen". Så följde en segeraspirant i form av HC. Han insåg att han var N Blåhäll och "bara" 150 meter fel på oplatsens koordinater. Bra måluttagningsmål ett, eldreglerade och bokförde. Fortsatte med "Tillhör Up", inte illa av en kille från bakre terrängen. Svårslagen! AH var lite för framsynt genom att först förbereda mål två när uppgiften var att snarast bekämpa mål ett. Mållag i mål två och en hyfsad insats. Nummer fem var JÖ, som startade med mållag dock utan att registrera. Olyckliga ändringskommandon mot mål två, men hyfsad formathantering och ingen oäven insats. SF valde samma metod som AH men eldkommando på koordinater för egen oplats stärkte knappast aktierna. Så återstod slutligen MJ, han med det fina resultatet från batteri-inmätningen. Elden från måluttagningen för mål ett hamnade höger och hitom 400. Efter kommandot "bortom 200" så var dagen förstörd, även om MJ repade sig mot mål två. 1998 års in-teckning erövrades av en solklar segrare, Henrik Carlén.

1999

Det här provet kan jag endast återge efter information från de "ungdomar" som fortfarande kämpade kvar på A7 och som genomförde detta prov. Deltagarna var Göran Sandström (GS), Johan Sonesson (JS) Fredrik Weng (FW) samt AT-Officeren Greger Westerlund (GW). Av dessa har jag sökt tre, fått fatt i två samt svar från en, nämligen snapphanen eller "den dryge skåning-

en" som han själv kallar sig i sitt trevliga men lite kaxiga mail. Här ska också nämnas att JS i egenskap av reservofficer hade slunkit med i fänriksprovet. Detta faktum är den gode JS inte sen att påpeka i sitt mail.

De inledande proven hade inte berett de prövade några större besvär enligt JS utan "som vanligt" så var det väntan inför det avslutande skjutprovet ute på Tofta som rörde till det i magtrakten. JS var sist startande och såg sina tre medtävlare komma tillbaka en efter en, ett par av dem med fladdrande blick och tendens till gamnacke. GS glada uppsyn oroadade emellertid JS något även om hans större erfarenhet från den främre terrängen klart borde vara till fördel. Opl läge registrerades, "KB fyr" och observation framåt. Snabb eldreglering, mållag, bokföring och så var den uppgiften löst. En överlycklig Johan Sonesson erövrade 1999 års in-teckning i vandringspriset som utdelades i samband med Barbara-firandet inför applåderande artillerikamrater.

Sammanfattning av proven

De vanligaste iakttagelserna under alla år kan kort sammanfattas på följande sätt.

De positiva:

Humöret var alltid på topp, före, under och efter proven säkert beroende på den goda stämning som rådde och där proven skedde med glimten i ögat. Införandet av DART innebar att eleverna efter hand blev allt bättre, ja till och med riktiga DART-nördar i vissa fall.

De mindre positiva:

Skjutkikaren hade ju som alla minns en streckgradering för att avståndsformeln skulle användas för eldreglering i sida. Tyvärr höftades ofta, vilket kunde uppfattas som gaffling i sida. Efter laserns införande var den ju lämplig för eldreglering i längd. Ett annat alternativ var naturligtvis gaffelbildning. Lika vanligt var nog genom åren gissning eller önsketänkande. Det eldtekniska underlaget utnyttjades bara i enstaka fall. Kompassens tillförlitlighet i armerade betongvärn var usel, vilket en del fick erfara. Som artikelförfattare kan jag erkänna att jag gjort samma misstag när jag i en Transport - PBV 302 (EPBV:n kom senare) från Lövhaget på Villingsbergs skjut-fält i början av 70-talet försökte mig på Oriktning-metoden mot ett uppdykande mål. Road "åskådare"/ kontrollant av utbildningen var A 1 C Utb, av alla äldre läsare säkert känd, nämligen OS-medaljören i modern femkamp från 1948, Gösta Gärden. Jodå, min puls var inte opåverkad av den snurrande kompassnålen innan jag insåg att det gällde att lämna plåtskyddet. Jag hoppas och tror inte att någon av deltagarna känner sig alltför hårt träffade av de i vissa fall lite mustiga eller tydliga omdömena, vi har ju alla lärt oss av våra misstag. Hoppas vi ses på Barbara!

OLLE BJURSTRÖM

I teknikens framkant...

Att utveckla morgondagens produkter, tjänster och system inom områden som försvar, flyg och rymd kräver kunskaper inom några av teknikens mest avancerade områden.

Saab är ett av få företag i världen som har den kompetens som krävs – inom exempelvis systemintegration, datafusion, simulerings- och sensorteknologi – för att möta den här typen av utmaningar i teknikens absoluta framkant.

Idag levererar vi bland annat världsledande kamouflage-, pansarvärns-, tränings- och undervattenssystem som bidrar till en säkrare värld. Vi utvecklar avancerad rymdteknologi och vi samarbetar med världens ledande flyg- och försvarsindustri.

Välkommen att besöka oss på www.saabgroup.com

SAAB AEROSYSTEMS
www.saabgroup.com

Saab förser den globala marknaden med världsledande produkter, tjänster och lösningar som sträcker sig från militärt försvar till civil säkerhet. Saab har verksamhet och medarbetare på alla kontinenter och utvecklar, anpassar och förbättrar ständigt ny teknologi för att möta kundernas förändrade behov.

Det blir mer av historiska tillbakablickar

Det är givetvis en naturlig och oundviklig utveckling att det material som införs i våra tidningar mer och mer har tillbakablickande och historisk karaktär. Vi har inte längre ett levande förbands verksamhet att skriva om och avvecklingsverksamheten är i huvudsak avslutad. Och en förenings verksamhet tenderar ju att bli likartad från år till år. Det har därför vara trögt att få ihop material till detta nummer av kamratföreningstidningen, förhoppningsvis kan ändå de tillbakablickande artiklarna och bilderna väcka intresse och minnen.

Med risk för att bli tjugitig måste jag ändå kort beröra ekonomin. Vi har även i år lyckats producera en kvalitativt fin tidning genom insatser från alla kamratföreningarna och med understöd från bl.a. försvarsmakten. Om situationen är likadan 2009 vet vi inte idag och vi får fortsatt leva med den osäkerheten. En följd av denna osäkerhet är att årsmötet beslöt att med omedelbar verkan slopa möjligheten att lösa ständigt medlemskap och att ett eventuellt beslut att ta ut årsavgift av samtliga medlemmar skjuts på framtiden. Vi får ta ett år i taget.

Den 15 mars togs första spadtaget för ombyggnaden av kasernerna på Visborgsslätt till kommunens verksamhet. Det finns säkert anledning att återkomma med artiklar och bilder om vår kaserns och kasernområdets förvandling till civil verksamhet. Ett kuriosum i sammanhanget är att "flyttgeneralen" för kommunens utflyttning är f.d. kaptenen vid Lv 2, Jesper Andersson.

Styrelsen tillönskar alla en fin vår och sommar och avslutar med den ständiga uppmaningen:
Sänd in fler bilder och glöm inte att anmäla adressändringar!

RUTGER EDWARDS

Styrelse

Ordförande	Rutger Edwards
Vice ordförande	Fredrik Hård af Segerstad
Kassör	Torsten Enström
Sekreterare	Börje Kavhed
Ledamot	Ingemar Fransson, Kjell Pettersson, Åke Nannsjö

Representanter i Gotlands Försvarsmuseum

Kjell Pettersson, Sven-Ove Svensson

Föredragshållare var Harmut Pauldrach som under en timme kåserade om interneringslägret i Havdhem, Lager Lingen

Intressant föreningsmöte

Vårens föreningsmöte gick av stapeln torsdagen den 17 april på restaurang Hwitstjärna. Inbjudan hade för första gången även riktats till medlemmarna i de övriga gotländska kamratföreningarna men de 13 deltagarna var uteslutande från vår egen förening. Det något fåtaliga deltagandet kan kanske till en del bero på att Luftvärnsregementets kamrater, där föreningsmötet annonseras, inte heller denna gång kom ut i tid och har men då missat tidningsannonsen har man också missat mötet.

Föredragshållare var Harmut Pauldrach som under en timme kåserade om interneringslägret i Havdhem, Lager Lingen. Hartmuts fader var en av de internerade och Hartmut har skrivit en bok om lägret,

Tyska soldater på Gotland 1945. Hartmut inledde med att reda ut namnet på lägret som skall skrivas i två ord, Lager Lingen. Lager är det tyska ordet för läger medan det är mer oklart var Lingen kommer ifrån. Namnet betyder alltså lägret Lingen. Lägret existerade mellan början av maj 1945 och till början av oktober samma år, alltså fem månader. De drygt 600 internerade flyttades därefter till främst Skåne. Hartmuts far kom i en stormbåt över från den inneslutna Nordarmén i Baltikum. De var tre man i båten men en dödades vid ett anfall från ett sovjetiskt flygplan och hans kropp dumpades i havet. De internerade kom från hela Europa. Där fanns tyskar, österrikare, polacker, fransmän, ester, letter, litauer m.fl. och t.o.m. en som hävdade att han var amerikan. Det var näst intill omöjligt att helt korrekt bena ut vilken nationalitet den enskilde tillhörde och att gränser flyttats, nationer varit ockuperade eller upphört gjorde inte saken lättare. Den yngste internerade var 17 år och var tvångs-rekryterad till tyska armén från ett baltiskt land.

Under lägertiden var det nästan omöjligt för de internerade att få kontakt med sina familjer och Röda Korset uppträdde av någon anledning mycket passivt, vilket naturligtvis var mycket frustrerande. Man visste ju att Tyskland var illa bombat och att risken var uppenbar att familjemedlemmar råkat illa ut. Under den relativt korta perioden i Havdhem var de internerade mycket aktiva.

Förutom arbete i jord- och skogsbruk byggde de en idrottsplats (en av de internerade hade varit med om att bygga olympiastadion i Berlin) och en amfiteater där man uppförde teaterstycken. Någon brist på sysselsättning tycks inte ha förelegat.

En händelse som nog var okänd för många av mötesdeltagarna var att sovjetisk trupp, utan inbjudan från Sverige, befann sig i Slite under ett par veckor efter krigsslutet. Deras uppgift var att hämta hem de båtar som flyktingar tagit sig hit med från Baltikum. De löste uppgiften "sovjetiskt", i detta fall genom att behandla båtarna så illa när de lastades ombord på frakt-fartygen, att de slogs sönder. De som bogserades lär ha sänkts till havs. Den sovjetiska närvaron hade kanske som syfte att vara en styrkedemonstration med båthanteringen som täckmantel. Intresset att få hem båtarna var väl inte heller så stort, då kunde de ju användas igen för ytterligare flykt. Det var mycket intressant att ta del av Hartmuts berättelse. Det gav en inblick i hur, ofta illa och oskickligt, man behandlade de personer som i uniform tog sig till vårt land i krigsslutet. Det var inte alltid men följde de regler om folkrätt som fanns och finns. Det får alltid till följd att den enskilde kommer i kläm och får betala ett ofta högt pris.

RUTGER EDWARDS

Verksamhetsplan resten av 2008

Styrelsemöte	4 sept	18.30	Kanon
Föreningsmöte	13 nov	10.30	Hwitstjärna
Styrelsemöte	27 nov	18.30	Kanon

Tidskriftsfond

Den ekonomiska framtiden för tidskriften är osäker. Därför vänder vi oss till medlemmarna för frivilligt ekonomiskt stöd. Hur stort bidrag du vill lämna bestämmer du själv, allt är mycket välkommet och behövligt. Sätt in ditt bidrag på Lv 2 kf:s postgiro 61 07 90-8, ange "Tidskrift".

Bli medlem i Lv 2 kamratförening

Kamratföreningen står öppen för envar som har varit **värnpliktig** vid Lv 2 (Lv 3 G, Lv 2 G) eller varit **anställd** på Lv 2 eller **tilhört krigsförband** vid Lv 2 eller annan person som **visat intresse** för förbandet. Medlemskap kostar bara 50:-/år. Postgiro 61 07 90-8.

Vill du ha mer information så kontakta någon i styrelsen

Även med skyddsmask på fungerar arbetet i radaren

FOTO: CHRISTER MÅRTENSSON

Organisation av GU-bataljonen

När detta författas i början av april har huvuddelen av 2008 års årsklass tjänstgjort i drygt två månader, den andra utbildningsomgången enligt det så kallade treterminssystemet som förklaras mera senare i artikeln.

Internationaliseringen inom Försvarsmakten visar sig tydligt detta år då regementet är ansvarig för den svenska kontingenten i Kosovo (KS 16) och luftvärnskompaniet inom NBG

(Nordic Battlegroup) som står i beredskap sedan januari 2008. I dessa förband ingår ett stort antal officerare från Lv 6 i olika former av chefs/nyckelbefattningar och dessutom flera tidigare värnpliktiga som nyligen gjort sin värnplikt vid regementet. KS 16 övertog ansvaret i oktober 2007 och kommer att återvända till Sverige under april 2008.

Den rådande ekonomiska situationen inom Försvarsmakten har hittills påverkat planeringen av utbildningsåret på flera sätt,

exempelvis övningsverksamheten, återstår att se om det blir ytterligare konsekvenser.

Grundutbildning

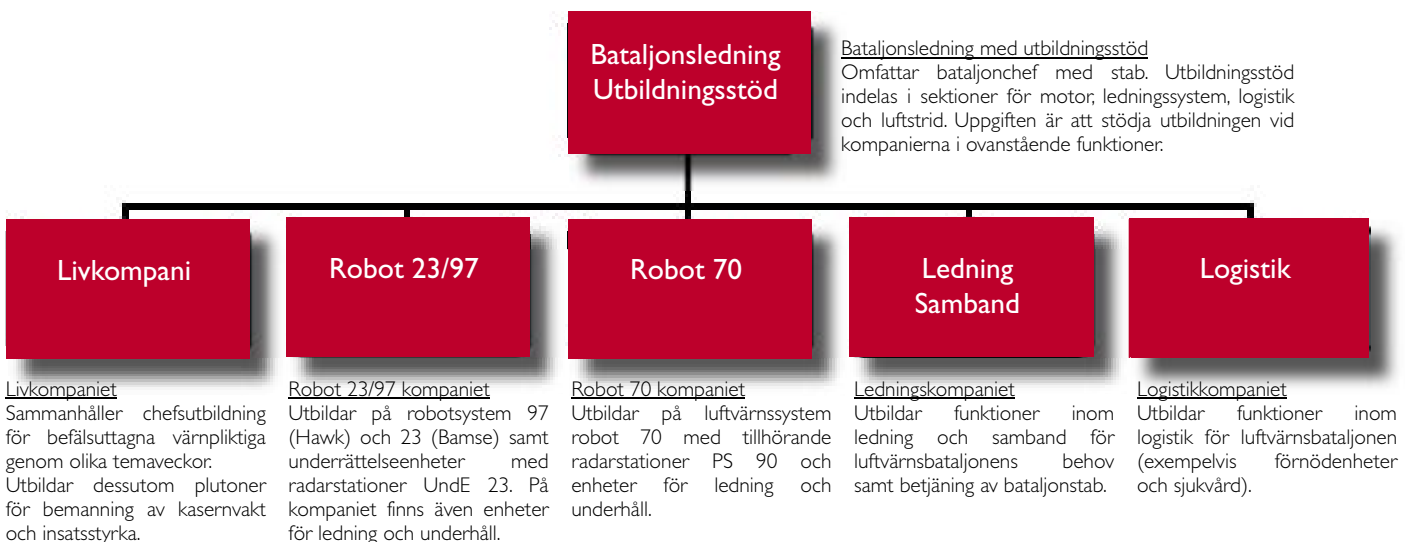
Vid regementet finns idag följande enheter: Regementsstab, Teknisk enhet, LvSS (Luftvärnets Stridsskola), Hallandsgruppen, Garnisonsenhet och Grundutbildningsbataljonen.

Grundutbildningsbataljonen (GU-bat) vid Lv 6 innehåller i år drygt 500 värnpliktiga fördelat på fem utbildningskompanier.

Årsklassen ryckte in den 28 januari med planerad utryckning den 14 november.

Enligt grundplanen skulle årsklassen rycka ut i mitten av december men på grund av den ekonomiska situationen har värnpliktsutbildningen förkortats en månad.

Bataljonen har under detta utbildningsår ett ansträngt personalläge då flera medarbetare tjänstgör i KS 16 och i NBG. De senaste årens reduceringar i officersutbildning har dessutom

Robot 70 skytt under NBG-övning i Skillingaryd

FOTO: MORGAN SUNDÉN

inneburit mycket begränsad tillförsel av officerare. I sommar utexamineras den första kullen av specialistofficerare vilket kommer att utgöra en välbehövlig förstärkning. Totalt är cirka 100 st anställda placerade vid bataljonen (yrkesofficerare, reservofficerare, civila och befälsförstärkning). Under utbildningsåret organiseras en luftvärnsbataljon med ingående fältkompanier. Förbandet bemannas av officerare ur regementet som har sin placering i insatsförbandet. Under året genomförs flera ledningsträningssövningar i syfte att samöva bataljonstab och kompanier.

Terminsutbildning

Som nämndes inledningsvis är det andra värnpliktsomgången som utbildas enligt terminssystemet. Utbildningen är indelad i tre terminer där termin 1 och 2 utgör själva värnpliktsutbildningen (totalt 11 månader). Termin 3 används som förberedelser/utbildning inför en insats och medger möjlighet till kompetensutveckling för de anställda. Tidigare genomförde värnpliktiga olika längd (normalt 7,5-15 månader) på sin utbildning beroende på uttagning men från år 2006 gör samtliga värnpliktiga, oavsett kategori, 11 månader.

Det innebär att de befälsuttagna (plutonsbefäl och gruppbefäl) rycker in vid samma tidpunkt som F-värnpliktiga (meniga). Således har de befälsuttagna inte något tidsmässigt försteg. De facto är det fortfarande så att dessa befälsuttagna under övningar tjänstgör i chefsbefattningar som gruppchefer och troppchefer även om avsikten är att yrkesofficerare i ökad omfattning skall bemanna detta. Modellen för att ge värnpliktiga chefer chefsutbildning varierar men principen är att göra vissa reduceringar inom grundläggande soldatutbildning till förmån för en ökad ledarskapsutbildning. I år är befälsuttagna placerade vid sina fältkompanier från inryckning men genomför under flera tillfällen gemensam chefsutbildning inom olika teman. Dessutom finns sedan flera år ett samarbete med Halmstad Högskola där befälsvärnpliktiga genomgår en kurs i ledarskap (LING= Ledarskap på individ- och gruppnivå). Efter godkänd examination erhålls ett antal högskolepoäng som meritvärde. Utbildningsåret 2006/07 genomfördes för första gången enligt terminsutbildning med utryckning midsommar 2007. Hösten 2007 var således första tillfället med termin 3 där rege-

mentet hade ett luftvärnskompani till NBG under utbildning. Personalen använde hösten till kurser och befälsutbildningar för att öka förmågan i olika kompetenser.

Planerad verksamhet under 2008

Termin 1. Inledningsvis bedrivs främst grundläggande soldatutbildning exempelvis vapentjänst och sjukvårdsutbildning. Under terminen genomförs även en omfattande motorutbildning där nästan 200 förare utbildas. I maj kontrolleras kompanierna i en utbildningskontroll avseende grundläggande soldatutbildning och i slutet av terminen startar funktionsutbildningen inom olika befattningar exempelvis kockar, sjukvårdare och robot-skyttar. Mellan termin 1 och 2 är det övningsuppehåll (juli månad).

Termin 2. Efter övningsuppehållet fortsätter funktionsutbildningen som avslutas med funktionsövningar. Under funktionsövningar genomförs exempelvis strid mot luftmål med målflyg för att öva skyttar och operatörer i olika luftvärnssystem. I sådana övningar deltar även lednings- och logistikenheter i syfte att samöva hela funktionen. Fältkompanierna övar rutiner

inom kompaniet i en kompaniövning och övningsskedet avslutas med en systemövning där hela bataljonen deltar.

På grund av ekonomiska läget 2008 har antalet övningar i större förband/enheter minskats eftersom förbanden har reducerade utbildningsmål gällande förmågan att uppträda i kompani och bataljon. Fokus är mer inriktad på den enskilda soldaten och färdigheten att uppträda inom funktionen.

Termin 3. Planering inför termin 3 (våren 2009) pågår, utöver kompetensutveckling för personal kommer regementet även att genomföra förberedelser och utbildning för internationell insats.

Framtiden

Inom Försvarsmakten pågår stora förändringar inom flera områden för att kunna gå mot ett insatsförsvar.

Värnpliktsvolymen minskar betydligt kommande utbildningsår vilket gör att organisation och arbetsmetoder ses över för att anpassas till en mindre volym. Även systemet för personalförsörjning reformeras för att möta framtidens behov av personal exempelvis genom ett förnyat skolsystem för utbildning av officerare.

Avslutningsvis vill jag nämna att det vid bataljonen tjänstgör ytterligare några före detta Lv 2 officerare. Kaptenerna Per Fauli och Ola Olofsson (Utbildningsstöd), kaptenerna Oskar Hullegård och Johan Jedborg (Robot 70 kompaniet) samt kaptenen Mattias Bramstång (Robot 23/97 kompaniet).

MAJOR MATS LÖVD AHL
STÄLLFÖRETRÄDANDE CHEF
GUBBATÅLÅS
BATALJONEN LV 6

Artikelförfattaren utnämndes till fänrik vid Lv 2 1994. Är från år 2000 placerad vid Lv 6, har bl.a. tjänstgjort som lärare vid LvSS och kompanichef.

Stridsgrupperad robottropp robot 70. Närmast pjäsplats, därefter eldledningsplats med måldatamottagare, tre ra I45 och högantenn samt längst bort robotplats. Tofta skjutfält 1979.

2008 är ett jubileumsår

I år har det gått 30 år sedan två för Lv 2 viktiga händelser inträffade. 30 år är en mansålder, för oss som var med känns det som om det var igår. Vilka var då händelserna? Den ena var flytten från Korsbetningen och A 7/ Lv 2-området till Wisborgsslätt och P 18-området och den andra att utbildning på systemet robot 70 började på förbandet.

Under de första åren på 70-talet kunde vi i Arménytt och andra facktidsskrifter ta del av hur det nya robotsystemet skissades fram och cheferna tog i samband med sina orienteringar till befälet upp hur utvecklingen gick framåt. Kanske var jag, förutom cheferna, en av de första bland Lv 2 befäl som fick se systemet på riktigt under utbildningen på AIRS (Artilleri- och ingenjörregementsofficersskolan) 1973-1974. Kursen fick på våren-sommaren 1974 se prototypen till radar PS 70 på RMS (Radarmekanikerskolan) i Göteborg och eldenheten på Lv 3/LvSS i Norrtälje. Bäraren till radarhyddan var på prototypen terrängbil 30 (tvåaxlad) men blev ju slutligen terrängbil 40 (treaxlad) p.g.a. ekipageets stora tyngd. På Lv 3/LvSS fick vi också se prototypen till robottroppens terrängbil 20, den 4-axlade s.k. "Taxen". Den hade två axlar fram respektive bak men den lösningen var både dyr och tekniskt komplicerad.

Det första utbildningspasset på Lv 2 på det nya systemet genomfördes 5 augusti 1975. Jag hade av utbildningsofficeren Åke Linnerhed fått i uppgift att ha befälsutbildning. Det blev en övning som inte

stod långt efter ormtjusaren i Kivik. Utbildningen var nämligen helt teoretisk och skedde med hjälp av ett centralt utgivet utbildningspaket med ett stort antal dia-bilder. Ormtjusaren hade i alla fall fördelen av att de flesta nog sett en riktig orm, som de kunde relatera till. I mitt fall hade ingen sett materielen utom på bilder. Det hade väl varit lämpligare att ha denna befälsutbildning när det fanns riktig materiel att tillgå på förbandet och i anslutning till att grundutbildning skulle ske på systemet.

De kompani- och plutonsbefälsvärnpliktiga hade ryckt in i juni 1978 och befälsutbildning skedde 15-18 augusti på robot, 20 mm lvakan och radarstation PS -04-70. Om någon befälsutbildning hade skett tidigare under året framgår ej av källorna, men Börje Kavhed hade varit på kurs och fått utbildning på PS 70 i mars 1978. Första utbildningsåret 1978-1979 hade vi inte tillgång vare sig PS 70 eller terrängbil 20, utan vi fick nöja oss med en till PS-04-70 ombyggd radar PS-04 och terrängbil 934.

5-7 september 1978 var Börje Kavhed och jag kommenderade till utbildningsmöte på Lv 7 i Luleå för att ta med oss hem så mycket erfarenheter som möjligt från de andra lvförbanden, som redan genomfört försöks- eller grundutbildning på det nya systemet. Den 11 oktober ryckte huvuddelen av årsklassen in och därmed var utbildningen i full gång.

Lv 2 var det förband som fick robot 70 sist. I backspegeln var det

Försöksexemplar av spaningsradar PS-70/R. Bilden ur Arménytt 4 / 74

bara en fördel, då vi slapp utbilda med hjälp av trälådor som substitut för MDM (måldatamottagare) mm. och att vi kunde ta del av de andra förbandens erfarenheter. Inledningsvis hade vi bara tillgång till tre MDM, och det var ett ständigt problem att planera vem som skulle ha dem och när. Befälsskolan prioriterades naturligtvis och alla som skulle ha utbildning på MDM fick det också. Under utbildningsåret levererades efter hand ytterligare MDM så problemet minskade eller utgick successivt. Inledningsvis hade vi också bara tillgång till attrapp- och simulator-sikten, men lagom till slutövningen i maj 1979 kom fältsiktorna och utbildning på dessa skedde i fält. Vi kunde sammanfattningsvis utbilda hela första årsklassen på riktig och rätt materiel förutom terrängbilen och radarstationen. Beträffande radarn var det dock ingen skillnad på tjänsten i stationen mellan PS-04-70 och PS 70, interiört såg den ut som en riktig PS 70. En erfarenhet vi gjorde efter det första året var att vi underskattade hur mycket utbildningstid som måste till för att robotskyttarna skulle nå tillräcklig nivå. En personlig reflektion är varför man behöll den föråldrade 20 mm kanonen med sin begränsade verkan mot luftmål. Hade det inte varit bättre att lägga den utbildningstiden på robotriktning och för de pengar man sparat på ammunition och flygtimmar istället utrustat varje lvtropp med en kulspruta 58? 20 mm lvakam m/40 utgick ur organisationen utbildningsåret 91 / 92 men den ersattes ej av något annat vapen.

Reglementerat utrustad och eldberedd robotskytt

Terrängbil 20, den s.k. "Taxen". Bilden ur Arménytt 4 / 74

Om flytten till Wisborgsslätt skrev jag en utförlig artikel i Ledstrålen nr 9. En flytt av Lv 2 hade övervägts redan 1972-1973, men då till KA 3 och Fårösund. En bevekelsegrund var att båda förbanden utbildade på samma pjäser, 20 och 40 mm lvakam. Det som slutligen avgjorde flytten var det bedrövliga skick som kasern III (10.kompaniet) befann sig i. Det hette att flytten var temporär i väntan på renovering av kasernen, istället blev det ju så att A 7 flyttade efter och att all militär verksamhet koncentrerades till Wisborgsslätt från 1986. I praktiken gick flytten, som leddes av Leif Delén, till så att vi efter rekognosering på "Slätten" märkte upp befälsrummens inventarier med rumnumren i vår nya kasern. Sedan flyttade en flyttfirma över hela rasket och söndagen den 8 oktober var vi alla i tjänst för att packa upp och ställa möbler mm på plats så att vi kunde verka i de nya lokalerna från måndag 9 oktober. Två dagar senare ryckte huvuddelen av årsklassen in. Idag står kasernerna på Wisborgsslätt tomma och öde och väntar på att bli ombyggda för kommunens behov. Men robotsystem 70 lever vidare, har under hela sin livstid genomgått modifieringar och har blivit en exportsuccé. Det lär dröja innan det hamnar på museum.

Robotskyttar

I nr 2/2006 av Luftvärnsregementets kamrater fanns en bild på den robotskytt ur Lv 2, som i augusti 1973 fick äran att i Karlsborg få skjuta en robot 69 Redeye inför bl.a. hela Lv 2 utbildningsomgång 72 / 73.

Det fanns ingen uppgift på vad skytten heter och ingen i läsekretsen har heller kunnat ge besked om hans namn. Det kan också ses som tecken på att alla kommer ihåg vem som kom först men inte vem som kom tvåa. Lv 2 förste robotskytt från 1970, Rolf Segersten, blev uppmärksam på alla sätt och inte minst i gotländsk press. Han var ju gotlänning från Vamlingbo, och det var ju omöjligt för pressen att missa den händelsen. Men vad heter skytt nummer två? Att namnet slutar på ”-und” kan ses på namnbrickan. Då träder sluppen in. På en diskett i kamratföreningens arkiv märkt ”C Lv 2 har ordet” har vår siste assistent Åsa Grahn på uppdrag av före C Lv 2 Benkt Kullgard samlat bl.a. sammanfattningar till Lv 2 krönika om gångna utbildningsår och i texten om utbildningsåret 1972 / 73 fanns det saknade namnet. Skytten heter Eklund, förnamnet framgick dock inte av texten. Av naturliga skäl dröjde det några år till personal ur Lv 2 ånyo fick möjligheten att skjuta robot, nu med det nya robotsystem 70. I augusti 1979 deltog överfurir Kent Samuelsson och kapten Aksel Kann i leveranskontrollskjutningar på Vidsels skjutfält i Lappland och i november 1980 deltog RO/löjtnant Lars Mörrby i motsvarande skjutningar, också på Vidsel. De första värnpliktiga ur årsklasserna som sköt var Anders Lidén och Åke Jacobsson, som i april 1981 sköt robot 70 från ön Röcknen i Vättern. Några fler skjutningar med värnpliktiga ur Lv 2 ägde inte rum förrän 11 år senare och då på Gotland. I mars 1990 sköt fänrik Monica Sjöstrand (Norberg) robot 70 på Vidsel och hon blev därmed Sveriges första kvinnliga luftvärnsrobotskytt. 17 augusti 1992 sköts för första gången robot på Gotland. Det

skedde på Furillen och skyttar var fänrik Niklas Sköld och ur årsklassen menige Jonas Bodarve och Tyrone Nilsson. Sammanlagt fyra robotar avfyrades. Nu hade bestämmelserna för skjutning förenklats och de flesta årsklasserna ur respektive luftvärnskår fick möjlighet att skjuta något / några skott från egna skjutplatser. Nästa stora ”eldfest” vid Lv 2 skedde i augusti 1993 med värnpliktiga ur grund – och repetitionsutbildningsförband. Sex robotar avfyrades från Sysneudd. För att få tag i namnen på skyttarna måste man vända sig till Krigsarkivet. I mars 1995 var det premiär för skjutning med robotsystem 90. Det var menige E. Svensson och J. Svensson som sköt på Vidsels skjutfält och i juni samma år avfyrede fänrik Magnus Sjöndin, menige Niklas Andersson, Henrik Pettersson och Magnus Björkander var sin robot 70 från Sysneudd. Utbildningsåret 94 / 95 utbildade Lv 2 på både system 70 och system 90, det var anledningen till att skyttar ur Lv 2 sköt med båda systemen samma utbildningsår. I juni 1996 sköts för första, enda och sista gången med robotsystem 90 från Sysneudd. Skytten var menige Johan Pettersson. Lv 2 robotskytte upphörde under 1997, då fyra robotar i maj sköts från lvrobotbandvagn 701 på

Sveriges första kvinnliga luftvärnsrobotskytt, Monica Sjöstrand (Norberg). Bilden är inte tagen vid skjutstillfället.

Sysneudd. Skyttarna var menige Fredrik Gansvik, Johan Eriksson och Johan Wahlby. Den siste skytten och den som fick sluta cirkeln med Lv 2 robotskyttar var menige Tobias Dahlström som vid ÖB beredskapskontroll ”Revelj” satte punkt med ett robot 70-skott från Furillen den 11 juni 1997. Redaktionen riktar ett stort tack till Thomas Claesson, som bl.a. varit regementsingenjör på Lv 6 i Göteborg och från 1974 tjänstgjort vid Försvarets materielverk. Thomas har sammanställt uppgifter om samtliga skjutningar med robotsystemen 70 och 90 och många av faktauppgifterna i artikeln är från denna sammanställning.

Lv 2 förste robotskytt är Rolf Segersten, Vamlingbo. Värnpliktig 2. plut 69/70.

RUTGER EDWARDS

Menige Tobias Dahlström som den 11 juni 1997 slöt cirkeln av robotskyttar ur Lv 2. Här är han flankerad av Leif Regné från FMV (Försvarets materielverk) och C Lv 2 Bengt Kullgard.

Chefen för reparationstropen med medhjälpare laddar ackumulatorena till Ra 120 / 122 med batteriladdare 260 och elverk 1500 VV.

Bilden tagen mellan Sysneudd och Snabben på Östergarnslandet, där kompanistaben ofta var grupperad bl.a. vid skjutperioder när luftmålsskjutningar ägde rum från Sysneudd.

Tillbakablicken

Under rubriken "Tillbakablicken" kommer vi framgent publicera ett antal bilder ur vårt innehållsrika bildarkiv. Förhoppningsvis kommer de att väcka minnen och tankar.

Uppbröstning av delar av en brigadluftvärmspluton efter snabbgruppering och skarpskjutning. Truppen förflyttades genom cykeltolknig efter traktor av märket Ferguson, ofta kallad Gråsugga eller Grälle. Längst t.v. står furir Ronny Olsson. Bilden tagen 1967 eller 1968.

Furirerna Lars Örnstig och Per-Rune Westberg framför en 7,5 cm lvkanon m/37 på Gothemhammar troligen 1953 eller 1954.

KA 3 vänner!

2008 är ett jubileumsår för Gotland, KA 3 och för förbandsmuseet. Det är i år 200 år sedan den ryske konteramiralen Bodisco den 22 april 1808 landsteg i Slesviken och förklarade Gotland ockuperat för tsarens räkning. Ryssarna besegrades av svensk trupp och kapitulerade den 16 maj och fick lämna Gotland från Slite. Och så ett hopp fram i tiden.

1936-års försvarsbeslut innebar att KA 3 skulle uppsättas och organiseras från 1/10 1938. Förbundet skulle alltså i år fyllt 70 år. Det var inte självklart att det nya kustartilleriförbundet skulle placeras i Fårösund. Både försvarspolitiska och kommunalpolitiska meningssutbyten förekom. Både Visby, Slite och Fårösund hade stora förhoppningar om att få det nya förbundet. Med hjälp av de norra socknarna lyckades den blivande förbandschefen Gösta Möller att få KA 3 till Fårösund trots motstånd. Uppbyggnaden av KA 3 innebar en utveckling av samhället Fårösund. KA 3 etablering i Fårösund utgjorde grunden för samhällets uppbyggnad från 1938 fram till år 2000. Det som byggdes upp under KA 3-tiden av kaserner, skolbyggnad, verkstäder, varv, vattenverk, bostäder, parker, sport- och simhall, idrottsplats, vägar mm finns fortfarande kvar och nyttjas nu för andra ändamål. Arvet från KA 3 bidrar till fortsatt utveckling av samhället Fårösund vilket tyvärr många i dag inte vill erkänna. När förbundet 50-års jubilerade 1988 invigdes samtidigt KA 3 förbandsmuseum. Under 20 år har museet utvecklats.

Sedan KA 3 nedläggning år 2000 har museet fått en allt större kulturell betydelse. Museet vill beskriva kustförsvaret i Fårösund och på Gotland genom tiderna och dess betydelse för samhället. Försvarets närvaro i Fårösund har till stor del präglat samhället och museet kan också betraktas som ett hembygdsmuseum som utöver tiden från 1850-talet även vill skildra 1900-talets Fårösund. Invasionsförsvaret är nu nedlagt och alla kustbefästningar på Gotland har skrotats och marken återställd. Det är då desstu mer angeläget att för kommande generationer kunna visa och påminna om den verksamhet som kustartilleriet och dess föregångare bedrev här i Fårösund och andra platser på Gotland.

Mitt första år som ordförande för KA 3 Kamratförening har snart gått. Det har varit ett spännande och stimulerande år att få leda föreningen. Visserligen har året präglats av ovisshet beträffande vårt förbandsmuseums framtid. Förslagen i utredningen "Försvaret i Förvar" har antagits att gälla från 2008-01-01. Föreningen har dock i skrivandets stund inte kontaktats från något

officiellt håll vad detta kommer att innebära för vår verksamhet i Fårösund. Vårt beslut att inte medverka i en flyttning av museet till Tingstäde kvarstår. Det verkar som vi inte kommer att få del av det årliga statliga driftsbidrag på 1,1 milj kr som SFHM nu kommer att lämna till Gotlands Försvarsmuseum i Tingstäde. För att själva klara hyra och drift av våra lokaler måste vi få extern ekonomisk hjälp. Lyckas inte detta blir alternativet för oss att lägga ner museiverksamheten och återlämna materien till dess ägare. Kamratföreningens egna föremål och sådant som är donerade och deponerat till museet kommer att tas omhand.

Lokalfrågan för kamratföreningen måste dock först lösas. Här är en utmaning till våra medlemmar att genom kontakter med näringsliv och olika institutioner få sponsorer som är villiga att stödja fortsatt verksamhet vid KA 3 förbandsmuseum.

Trots ovissheten om framtiden fortsätter museigruppen sitt arbete som vanligt med att utveckla museet. Utöver ständigt pågående underhållsarbeten på pjäser i museiparken så arbetas det även med att presentera en liten del av den ofantliga mängd fotografier som vi övertog från KA 3 fotodetalj.

Ett uppskattat bevis på vår verksamhet har vi fått av Sparbanksstiftelsen Alfa som gett oss ett bidrag på 25 000 kr för utveckling och verksamhet vid KA 3 förbandsmuseum. Bidraget innebär inte bara ett välbehövligt ekonomiskt stöd för verksamheten utan är också ett erkännande av det arbete som läggs ner och en sporre till fortsatta ideella insatser för den marina museiverksamheten i Fårösund. Grattis till museigruppen.

Sommarens 2007 stora arrangemang var KA kamratföreningars träff här på Gotland. Vad vi fått erfara så tyckte besökarna att träffen var mycket lyckad. Jag vill här framföra mitt tack till klubbmästare Bernt Weinebrandt med medhjälpare för ett väl planerat och genomfört arrangemang. Vid mötet beslöt representanter för de fem kamratföreningarna att träffas även 2008. KA 2 kamratförening har nu bollen. Träffarna är roliga, intressanta och informativa. Flera av våra gamla befästningar har besökts och nu har programmet mer inriktats på andra intressanta kulturella inslag. Ett besök vid Museet för Rörligt Kustartilleri på Aspö står dock på min personliga önskelista under Karlskronabesöket.

Årsmötet 2007 beslöt att höja medlemsavgiften för innevarande kalenderår 2008 till 100 kr samt att införa en frivillig "tidsskriftsfond" för att kunna finansiera utgivningen av den här gemensamma kamratföreningstidskriften. Föreningen har sedan långt tillbaka en stor del av medlemskåren som ständiga medlemmar som en gång betalade ett inte alltför stort engångsbelopp. Detta var helt naturligt när föreningens verksamhet till mycket stor del finansierades indirekt av förbundet och informationen till medlemmar återfanns i förbandstidningen "KA 3 Nytt". Även efter KA 3 nedläggning har stöd från försvarsmakten utgått. Materiel för underhåll mm kunde till ett visst tilldelat belopp få tas ur förråd.

Med P 18:s nedläggning har förhållandena förändrats. Gotlandsgruppen som lyder under Amf 1 har övertagit ansvaret och fortsatt att stödja kamratföreningarna men har tråkigt nog tvingas skära ner sin budget för stödverksamhet för varje år. De militära kamratföreningarna utgör en viktig länk mellan Försvarsmakten och det civila samhället och det arbete som läggs ner vid de nerlagda förbandens kamratföreningar borde tillvaratas, utnyttjas, uppmuntras och stödjas av Försvarsmakten. Kamratföreningarnas betydelse har tidigare uttalats av ÖB. Konkret stöd till föreningar som nu saknar eget moderförband efterlyses.

Firandet av Nationaldagen den 6 juni kommer att ske i museiparken traditionsenligt dock utan militär medverkan med salut. Föreningen har tacksamt mottagit ett ekonomiskt stöd från Gotlands försvarsförening för genomförandet av Nationaldagsfirandet i Fårösund.

Väl mött på årsmötet på Nationaldagen!

ANDERS BERLIN
ORDFÖRANDE

Vinterns underhåll av pjäser

40 mm dubbelpjäs m/36 i lavettage m/41, pjäs nr 485 och 486.

40 mm Lvakan m/36 fanns i en mängd olika utförande med en mängd olika lavetter bl.a. fältlavett m/38*, m/39 och m/48E. Med några enkla handgrepp kunde fältlavetten läggas om från körläge till skjutläge. Vid GK/KA3 fanns pjäsen även med korslavett m/38, som då förflyttades med transportvagn m/38. Ursprungspjäs är Bofors klassiska 40/36, som licenstillverkats i flera länder. Eldhastighet ca 120-140 skott/min.

Fast monterad i GK/KA3-s krigsorganisation fanns den enkla pjäsen ombord på minutläggare typ Mul 16, vid batt Mojner och 2 st i lvtorn på Gotska Sandön. Den pjäs som vi renoverat under vintern är en dubbelpjäs. Vänster pjäs är identisk med enkelpjäsen, medan den högra är omvänd med manöverlucka och laddhandtag på högra sidan. Pjäserna avfyras samtidigt, men skjuter helt individuellt. Typen fanns fast uppställda i lv-värn i vid KSRR (kustspaningsradarstationer) vid Östergarn, Hoburgen, Stora Karlsö och Bungenäs. Ursprungligen kommer dessa pjäser från flottan där de varit monterade på olika typer av fartyg och huvuduppgiften har alltid varit att bekämpa luftmål.

I Tingstäde finns en 40mm fapjäs m/36 med fältlavett m/38, pjäs nr 207, vilken tillhört GK/KA3.

20 mm automatkanon m/40-70 ursprungs nr 682 efter modifiering nr 54.

Denna pjäs är en modifierad version av den ursprungliga 20 mm akan m/40 tillverkad vid Bofors. Vid KA fanns pjäsen monterad i en mängd olika lavetter. Den rörliga fältpjäsen (Fapjäs) är den 20-a som de flesta varit i kontakt med. Den drogs efter mindre fordon, var lätta att gruppera och kunde snabbt komma till skott. Fältpjäsen fanns i fasta lätta batterier för att i huvudsak bekämpa helikoptrar.

Den pjäs som vi renoverat under vintern, är en A-pjäs på kon som fanns på bevakningsbåtarna (KA 3-s nr 70 och 71). Pjästypen fanns också för att i ett krisläge monteras på hjälpminsvepare typ "fiskebåt".

Modifieringen som infördes i mitten av 70-talet, bestod av att siktet byttes från ringsikte till reflexsikte 308.

Även en del mekaniska ändringar i mekanism och automat infördes samtidigt. Eldhastighet 370 skott/min.

TEXT BERTIL EKLUND

Ordförande
1.vice ordförande
2.vice ordförande
Sekreterare
Kassör
Klubbmästare
Museum
Information

Anders Berlin
Arne Ekman
Bo Friberg
Eva Weinebrandt
Jan Frändfors
Bernt Weinebrandt
Bernt Weinebrandt
Anders Berlin

Entrén till restaurangen, som ska locka med matupplevelser och havsutsikt.

Restaurangen sticker ut, över kalkbrottet.

Kalkbrottets växtlighet är en del av arkitekturen.

Övergången mellan byggnation och vegetation är nästan osynlig.

Spännande plan för Bungenäs

I förra numret av denna tidskrift berättade vi att Fastighetsbolaget Diös & Kuylenstierna AB (DK) förvärvade fd KA 3 kasernområde av KA 3 Vasallen. De påbörjade en utvecklingsplan för området som nu delvis håller på att förverkligas. Även Bungenäsområdet har nu förvärvats av DK och under våren presenterade de sina planer för både kasernområdet och Bungenäs vid en informationsträff i Fårösund. Vi har tittat närmare på Bungenäsvisionen.

Visionen DK 2020 (se faktarutan) ska förverkligas successivt under tolv år fram till 2020. Bakom planen finns visionen av ett livaktigt Fårösund med fler invånare och högre näringslivsaktivitet än idag. DK låter planen ta tid och vill känna sig för, investera med eftertanke och ligga i fas med efterfrågan.

De är säkra på att efterfrågan kommer att uppstå i takt med att allt fler människor söker ökad livskvalitet. Då ska Fårösund vara ett attraktivt alternativ.

Halv miljard kronor

Projektet i DK 2020 är kostnadsberäknade till ca en halv miljard kronor.

För de som står bakom DK är Gotland ett projekt med mycket hjärta i och vill att ön ska blomstra

Bungenäs består av 265 ha mark och det vill de utveckla till något bra för hela norra Gotland. DK tror att det är dags att öppna Gotland för ett mera högklassigt boende, gärna utformat på ett sådant sätt att det låter

tala om sig. Det kommer att krävas bekvämlighet, service och upplevelser och inte minst en häftig IT-infrastruktur som öppnar för verksamheter inom film, TV, finans, data-lagring, telemedicin och annat som kräver många megabit i datorerna.

DK vill dra sitt strå till stacken genom att satsa på kvalitet som matchar den storslagna naturen och sticka ut med det de gör. Så här är tanken: På samma sätt som människor lockas till Visby för att se medeltidsbyggnader som klarat tidens gång, hoppas de att människor ska lockas till Bungenäs för att se en supermodern arkitektur som består tidens prövningar.

"När vi väl hade hittat militärens gamla bunkrar föddes idén till strandbunkern. Vad är en bunker? Det är en betongkub täckt av jordmassor och gräs. Så föddes konceptet som bevarar strandängen som en gemensam vild trädgård och samtidigt erbjuder generösa privata uteplatser."

Restaurang

Redan under 2008 börjar DK bygga en restaurang som kommer att låta tala om sig. Inte bara för att den delvis hänger ut över kalkbrottets kant, utan också för sina matupplevelser. Den byggs för att rymma runt två hundra gäster och ska drivas av en krögare som förmår locka även långväga gäster. Restaurangen öppnas på nyåret 2009.

Lanhandel och hotell

På utsökt läge på sydsidan ligger en byggnad som en gång var lanhandel. Att renovera

den till vad den en gång var tillhör det första de kommer att göra på Bungenäs och lovar att det kommer att bli en av världens vackrast belägna affärer!

På sikt tror de även det finns underlag för ett hotell på Bungenäs. När människor hittat sitt viste på udden, när restaurangen börjat locka med matupplevelser i en spektakulär miljö, när affären blivit ett turistmål, när det börjar erbjudas aktiviteter i området, då är det dags att bygga hotellet.

ANDERS BERLIN

Källa:

"DK 2020 Utvecklingsplan för Fårösund och Bungenäs" Diös & Kuylenstierna AB

Faktaruta

DK 2020 – plan för Bungenäs

- 300 villor med året-runt-standard
- Små kompakta strandbunkrar, 38 kvm
- Större villor på upp till 300 kvm
- Kommunalt vatten och avlopp.
- Tre strandbunkrar klara, visning nyåret 2009.
- Restaurang för 200 gäster.
- Renovering av gamla lanhandeln.
- Hotell.

DK 2020 – plan för Fårösund

- Musikstudio.
- Ombyggnad av gamla pjäshallen till 11 lägenheter med havsutsikt.
- Ombyggnad av Kanslihuset till moderna studentbostäder.
- Lokala nätverk för super-IT.
- Beredskap för successiva nybyggen, ombyggnader och renoveringar.

Fira

Nationaldagen och Svenska Flaggans Dag i Fårösund

Nationaldagen och Svenska Flaggans dag firas traditionsenligt i KA 3 museipark och förbandsmuseum fredag 6 juni. Frivilligorganisationer, föreningar och klubbar inbjudes att delta med fanor/standar i fanborgen.

Årets högtidstalare är ordföranden i Gotlandsdistriktet av Rädda Barnen
Kerstin Blomberg

Program

- 12.45 Samling i KA 3 museipark vid Franska Kasern
Organisationer bildar fanborg
Gotlandsmusiken spelar
Ordförande KA 3 Kamratförening
- 13.00 Flaggan hissas och svensk lösen avges
Högtidstal av Kerstin Blomberg
"Sverige leve"
Nationalsången
Sång av Bungekören
Gotlandsmusiken
Norra Gotlands folkdangille
Sång av Bungekören
Gotlandsmusiken
Sång av Bungekören
Gotlandsmusiken spelar KA 3 regementes marsch "Nordergutarna"
Avslutning
Fanborgen upplöses
Servering av kaffe, saft och bullar
Öppet Hus i förbandsmuseet

Medlemsavgift och tidningsfond

Medlemsavgiften för 2008 är 100:-, om du ännu inte betalt så sätt in beloppet på plusgiro 18 80 91-3.

Tidningsfonden har fått ett mycket positivt mottagande. Fondens syfte är att ekonomiskt kunna underlätta utgivningen av den här tidskriften. Många har hörsammat vårt upprop och lämnat generösa bidrag. Allt efter vars och ens plånbok. Frivilliga bidrag mottages tacksamt på plusgiro 18 80 91-3, märk bidraget med "tidning"

KALLELSE

Årsmöte fredag 6 juni kl 11⁰⁰

Kallelse till Gotlandskustartilleristerna, KA 3 kamratförenings årsmöte fredag 6 juni 2008 kl 11.00 i KA 3 förbandsmuseum. Sedvanliga årsmötesförhandlingar. Eventuella frågor som skall behandlas på årsmötet skall vara styrelsen tillhanda senast 2 veckor före mötet.

Välkomna.

PS. Du har väl betalt årsavgiften 100:- för 2008 (Plusgiro 18 80 91-3)

Kamratresa 2008 Karlskrona

29 - 31 augusti

Preliminärt program

Fredag 29/8

Samling, föreläsning med mingel

Lördag 30/8

Utflykt till Kungsholmen, Drottningsskär och Aspö

Kamratmiddag

Söndag 31/8

Utflykt (ev i egen regi)

Information och anmälan

Anmälan senast 15 juli till Eva eller Bernt Weinebrandt
Telefon 0498-22 42 27, 070-22 88 868

Den felande puzzelbiten vad gäller kustartilleriets historia har med rubricerad bok fallit på plats. Boken skildrar det kalla krigets kustartilleriutbyggnad främst i Sverige men också vad gäller ERSTA även Norge. Boken är skriven av öv.1 Lars Hansson före CSK och han har haft sin namne Lars A Hansson

till hjälp vad avser layout och bildredigering. Båge jobbar i dag med batteri Oxelösund och dess museiverksamhet. Lars Hansson satt under ett antal år när 7,5 cm batterierna m/57 och 12 cm batterierna m/70 skulle byggas i en chefsbefattning i marinstabens planeringsavdelning. Han har därför mycket 1:a handsinformation om besluten i marinstab, högkvarter och regering om turerna kring besluten om byggandet och var batterierna skulle byggas utefter Sveriges långa kust. Det fanns mycket delade meningar om grupperingarna. ÖB Synnergren syns ha spelat en avgörande roll när det blev Ystad, Trelleborg och Holmögdad istället för Roten och Korsö mfl av CM prioriterade platser.

Boken beskriver på ett bra och lättfattligt sätt all kustartillerianskaffning under kalla kriget från 15,2 cm batteri m/51 (Hemsö och Bungenäs) till Postersta d v s de planer som fanns på nytt fast kustartilleri efter ERSTA. Huvudvikten i boken ligger helt naturligt på beslut och uppbyggnad av ERSTA i Sverige och Norge. Det är inte enbart beslut om anskaffning och platserna som valdes att diskuteras utan även byggnadsperioden och de första cheferna och deras erfarenheter av teori och praktik och de svårigheter som övervanns.

I boken redovisas också relativt omfattande besluten om grupperingarna av 10,5 cm tornautomatpjäs m/50 och 7,5 cm tornbatteri m/57.

Beträffande 10,5 cm batterierna så redovisas på ett bra sätt att när kustartilleriet efter vk 2 skulle få egna specialbyggda batterier så hade man svårt att bestämma sig för pjäs-typ och hel- eller halvautomatiska kanoner. Utbyggnaden blev avsevärt försenad av dessa problem och leveranssvårigheter för Bofors. Vissa delar t ex Ovanskär blev 12 försenade.

När det gäller 7,5/57 så redovisas alla 30 batterierna på ett bra och överskådligt sätt. Här inträffade inte samma problem som med 10,5/50 utan leveranser och byggnation löpte på bra och batterierna krigsorganiserades från 1962 (LN) till nr 30 1975 (KO 2). Boken omfattar 310 sidor och ger en bra bild av det kalla krigets kustartilleri i Sverige. Den är välskriven och lättläst och rekommenderas. Boken är försedd med ett omfattande bildmaterial i färg från Sverige och Norge.

För den som vill veta mer och köpa boken, gå in på www.bunkertours eller www.ersta1270.se.

URBAN SOBÉUS

Boken finns även att köpa i KA 3 förbandsmuseum liksom även Urban Sobéus om det rörliga KA.

Lille Jul den 7 december
i KA 3 förbandsmuseum

På bilden ses Benny Säiner (tv) i samtal med Nils Gunnar Ahlgren, Rutger Bandholtz, Bosse Friberg och närmast kameran Tommy Göransson. I övrigt skymtas bla bortifrån Uno Nilsson, i samtal med Bertil Eklund (skymd), samt Lasse Olsson.

KA 3 Förbandsmuseum Kustparken, Fårösund

Öppettider

sommaren 2008 15 juni - 31 augusti

Dagligen kl. 15.00 - 18.00

Om någon grupp önskar besöka museet på annan tid, ring Bernt Weinebrandt telefon 0498-22 42 27, 070-22 88 868

FOTO: MATS LAGGAR

Pansarterrängfordon inklusive två sjukvårdsutrustade fordon genomförde den 90 mil långa färden mot Abéché som skulle ta fyra dagar, genom stäpp, öken och savann.

Där vatten möter sand...

Luften darrar, temperaturen visar 48 grader, den röda sanden klibbar fast på kroppen, på fordon ja på det mesta. Ingen har duschat på fyra dagar, vatten är en bristvara.

En kamelspindel stor som en handboll springer förbi iakttagen av två ödlor. Mitt i den röda sanden och den darrande luften tonar plötsligt en svensk tretungad örlogsflagga upp och en grön amfibiebasker blir synlig, flera hundra mil ifrån den svenska kusten. Detta är vardagen under några månader framöver för ca 202 svenska amfibieofficerare och soldater och en finsk styrka på ca 60 man.

TD 01 har börjat lösa sina uppgifter i Afrika.

För ett år sedan var det väl ingen som trodde att ett svenskt amfibieförband, skulle befinna sig mitt i Afrika närmare bestämt i Tchad för att lösa uppgifter och vara en del i EUFOR styrkan som totalt är ca 3500 soldater.

Bakgrund

Amfibieregementet fick till uppgift att utveckla och sätta upp en Internationell Amfibiestyrka, IAS med beredskap för deltagande i internationella operationer för upp till 6 månaders jänstgöring. Inriktningen var att styrkan skulle vara färdigutbildad för att inneha 30 dagars beredskap, (R30), från den första juli 2007. Utbildningen och uppsät-

tandet av den internationella amfibiestyrkan skedde vid Amf1 under termin 3 (våren 2007), och pågick under dryga fyra månader. Utvecklingen skulle också medge att IAS kunde utgöra ett förstärkningsförband till Nordic Battle Group, (NBG). Redan efter tre månaders beredskap efterfrågades styrkans resurser av EU.

Insats med svenskt deltagande

Försvarsmakten fick den 25 september 2007 en anvisning från Försvarsdepartementet att inleda planering och förberedelser för en eventuell insats i Tchad och den Centralafrikanska republiken (CAR). Den Internationella Amfibiestyrkan skulle utgöra det svenska bidraget i EUFOR styrkan. Insatsen grundades på en FN resolution 1778 som antogs i säkerhetsrådet, EU operationen är en kapitel 7 operation enligt FN-stadgan, det vill säga fredsframtvängande. IAS eller AM 07 som benämningen var under beredskapstiden kallades in för kompletterande utbildning. Bland annat skulle stridsbåtsförare utbildas till fordonsförare av olika slag. Chefen för IAS/AM07 Överstelöjtnant Peder Ohlsson anmälde styrkan klar efter genomförd utbildning den 11 januari 2008, för att ytterligare förvirra för läsaren så benämndes nu förbandet för TD 01. Styrkan kom inte i väg som planerat av flera anledningar. Till en början var det väldigt trögt från andra EU-länder att skicka bidrag till EUFOR, samtidigt som stridigheterna i missionsområ-

det eskalerade. I väntan på att komma i väg, genomförde TD 01 kompletterande och fördjupande utbildningar inom olika områden

Order för insats

I slutet av februari åkte ett svenskt deployeringsteam ner till huvudstaden N'Djamena för att bygga upp en camp till huvudstyrkan. Efter ytterligare två veckor var hela huvudstyrkan på plats i huvudstaden. Att få ner både personal och materiel var en gigantisk logistikövning som få har övat. Materiel flögs ner i olika omgångar samtidigt som viss annan materiel transporterades till sjöss ombord på M/S Gute till Kamerun. Från Kamerun skulle sedan materielen flygas till N'Djamena. Tchads flygplats är på intet sätt någon modern plats, det finns få uppställningsplaster för flygplan vilket gör att det bara finns ett antal start och landningstillfällen per vecka och det var TD 01 och övriga EUFOR styrkan tvungna att anpassa sig efter.

Till operationsområdet

Personalen och materielen var på plats, efter en kort tid i huvudstaden var det dags att bege sig till operationsområdet i östra Tchad, Abéché. Tidig morgon den 20 mars inleder en kolonn om elva pansarterrängfordon inklusive två sjukvårdsutrustade fordon den 90 mil långa färden mot Abéché som skulle ta fyra dagar, genom stäpp, öken och savann, det skall nog tilläggas att det inte

FOTO MATS LAGGAR

Abéché är huvudort i området Ouara, Tchad, där TD01 har sin Camp Star.

finns många mil körbar väg i landet. Ungefär 130 man färdades i kolonnen, övriga delen av styrkan flögs in till Abéché. TD 01 är det första reguljära förbandet in i operationsområdet vilket har gjort att det är stor efterfrågan på deras resurser. Förutom att bygga upp en ny camp på platsen avlöser uppgifterna varandra, allt ifrån bevakning till eskortuppgifter.

Förlängning av insats

Redan innan TD 01 var på plats fick Sverige en förfrågan om förlängning i området. Försvarsmaktsorder gavs nyligen ut där inriktningen är att TD 01 avslutar uppgifter inom EUFOR den 31 juli för att därefter rotera hem och avsluta sitt kontrakt senast den 10 augusti. En avvecklingsstyrka planeras dock att finnas kvar för att avsluta någon gång i oktober. Riksdags och regeringsbeslut gällande förlängning väntas den 14 och 15 maj.

– Det kändes skönt att äntligen vara på plats och börja lösa uppgifter. Vi har övat och förberett oss för det här under en lång tid. Det är ett oerhört positivt och bra gäng och alla är motiverade, jag har det största förtroende för att vi kommer att göra ett bra jobb, säger Peder Ohlsson.

KRISTINA SWAAN, AMF 1

FOTO KRISTINA SWAAN

Svensk tretungad örlogsflagga och några gröna amfibiebaskrar; hundratals mil från den svenska kusten

FOTO KRISTINA SWAAN

Överstelöjtnant Peder Ohlsson, Chef för IAS/AM07 dvs TD 01

FOTO KRISTINA SWAAN

Viss materiel transporterades till sjöss ombord på M/S Gute till Kamerun

Grundläggande strids- och instruktörsutbildning är den gemensamma basen för alla blivande amfibieofficerare. För att vara en duktig utbildare krävs en hög personlig färdighet varför mycket kraft ägnas åt att höja elevernas egna personliga färdigheter.

Amfibistridssektionen – en grön oas i "det stora blå"

Sjöstridsskolan (SSS) är grupperad med sin huvuddel i Karlskrona samt med en mindre del på Berga, Amfibistridssektionen. Tillsammans med officershögskolorna i Halmstad och Karlberg utbildar Sjöstridsskolan marinens blivande officerare.

Sjöstridsskolans utbildningsansvar inom ramen för officersprogrammet är främst befattningsutbildning och marintaktisk utbildning. Utbildningen styrs och kvalitetssäkras av Förvarshögskolan. Vidare genomför Sjöstridsskolan yrkes- och befattningskurser för marinens värnpliktiga och officerare. Sjöstridsskolan är också ansvarig för att utbilda marinens specialstofferare.

Sjöstridsskolan leds för närvarande av en kommandör och är organiserad med en stab samt de tre enheterna utbildningsenheten, utvecklingsenheten och förbands- och träningsenheten. Skolan har, förutom ett utbildningsansvar, således också ett marint utvecklingsansvar samt ansvar för marin övningsverksamhet liksom förbandsvalidering.

Utbilda framtida officerare
Amfibistridssektionen (AmfstriS) är en sektion ingående i marinstridsavdelningen på utbildningsenheten och är

Sjöstridsskolans kompetensbärande för marinens markstridsutbildning samt amfibiespecifik utbildning. Sektionen är verksam på Berga och företräder Sjöstridsskolan på Haninge garnison. Personellt består AmfstriS av en chef, fem förstelärare (markstrid, indirekt eld, amfibi-stridsteknik, samband/ledning och robot 17) samt fyra stycken markstridslärare. En förstelärare amfibietaktik är också placerad på Berga men tillhör organisatoriskt Taktiksektionen. AmfstriS:s tio officerare har som främsta uppgift att utbilda framtida marina officerare och specialistofficerare inom ämnesområden som grundläggande soldatkunskaper, instruktörstjänst och stridsteknik. Vidare genomför sektionen också yrkes- och befattningskurser för officerare främst inom området markstrid. Exempel på kurser är övningsledare förbandsutbildning med skarp ammunition (FUSA) och övningsledare för tunga understödsvapen som tung kulspruta och granatspruta.

Nära placering en fördel
Placeringen på Berga bidrar till ett nära samarbete med amfibieregementet. Ett bra exempel på detta är vårens förbandsövning som genomfördes på Utö skjut fält veckorna 810 – 812. Under denna period övade större delen av inbyggande amfibiebataljon fälttjänst och strid i förband. I

ett första skede övade förbandets plutoner och kompanier strid med skarp ammunition under ledning av elever vars utbildning syftade till övningsledare FUSA. I halvtid skiftade övningen fokus och elever ur taktiska programmet (blivande kaptener) påbörjade sin truppföringsperiod som övade plutonchefer och kompanichefer. Under en och halv vecka genomfördes dubbelsidiga moment där plutoner stred mot plutoner och/eller kompanier och där chefers beslutfattning och handlande tränades. Tack vare genomförandet av dessa två kurser bidrog amfibi-stridssektionen till amfibiebataljonens utbildning.

Betydande och viktigt

Ett normalår på AmfstriS startar i augusti med att specialistofficerskadetter rycker in och genomför tio veckors grundläggande strids- och instruktörsutbildning. Parallellt genomförs tre veckors taktikutbildning med deras ett år äldre kollegor. Under senare delen av hösten genomförs vinterutbildning i samverkan med markstridsskolan i Skövde samt övningsledarutbildning tung kulspruta och granatspruta. På våren genomförs chefsträning och taktikutbildning med amfibiekårens blivande kaptener. Vidare genomförs fortsatt övningsledarutbildning FUSA med såväl kadetter som med verksamma officerare vid

amfibieregementet. Att utbilda marinens samtliga kadetter till övningsledare fasta utbildningsanordningar (innebärande skjutledare på skjutbana samt övningsledare formellt kast språnghandgranat) är ett betydande och resurskrävande uppdrag som genomförs främst under april, maj och juni.

Framtida anpassning

Det är främst under våren som behovet av övningstrupp är viktigt för att ge eleverna en möjlighet att nå sina utbildningsmål. I en framtid med förbandets tretermssystem i drift kommer det krävas en anpassning i tid för att Sjöstridsskolans kurser och förbandets utbildningsrytm skall gå hand i hand. Förutom den utbildning som beskrivits utgör personalen på AmfstriS en bärande del av Sjöstridsskolans amfibiekompetens vilket medför en mängd andra arbetsuppgifter. Dessa arbetsuppgifter ter sig olika och har en enorm spännvidd. Mycket är av administrativ natur som ren kursplanering men kan även omfatta genomförandet av skarpskjutningar under marin-gemensamma övningar eller att handleda sjöofficerare i genomförandet av markstridsutbildning.

Team Culinar

Det militära kocklandslaget

Kocklandslaget är nu mitt uppe i förberedelserna inför OS i Tyskland i höst. Det känns som om våra förberedelser hitintills går enligt plan. Det som eventuellt kan påverka tävlandet är försvarets dåliga ekonomi och tro det eller ej, besked om vår ekonomi och hela uppvisningsenhetens framtid går inte att få för närvarande.

Laget har sedan 2006 tappat ett flertal medlemmar av olika skäl, några har slutat i Försvarsmakten andra har fått barn eller tiden räcker bara inte till. När Team Culinar bildades 2000 bestod vi av sju yrkesofficerare, 2002 blev laget öppet för alla inom Försvarsmakten och FM-log. I och med detta kvalade den första kvinnan och de två första FM-loggarna in i laget, 2007 kom de första "civila" med från Sodexo (driver en del av de outsourcade militärrestaurangerna). Laget 2008 består av 18 personer

varav 7 är yrkesofficerare och 11 civila (4 kvinnor) har någon knytning till Försvarsmakten.

Mål inför OS: två guld

Vår målsättning inför OS 2008 är två guld (kallt och varmt kök) samt en pallplats. Detta kanske kräver en del klarläggande. Kallt kök innebär utställningsmat, mat som skall tåla att stå utställd i en mässhall i minst 8 timmar.

I detta moment gäller det att hitta metoder för att göra bland annat glass, såser, mousser mm.

Kallt kök består av 7 trerättersmenyer. Allt som går skall geas så att rätterna får en otroligt fin

och aptitlig finnish och att det kan hålla sig i 8 timmar.

Detta tävlingsmoment brukar ta ca 36 timmar med i bästa fall några timmars vila (snacka om övningsdygn).

Varmt kök är vad det låter varmt mat, laget i detta fall 5 personer, har 5 timmar på sig att laga en trerättersmeny till 100 personer. Efter 5 timmar öppnar restaurangen för besökare och då skall allt vara klart. Vi skall nu fungera som vilken restaurang som helst.

Bedömning

Dessa två moment bedöms av

två domare vid varje moment. Bedömningsgrunderna är följande: förberedelser, arbetsmetodik, färg, utseende, smak, hygien, ekonomi mm. Vid senaste tävling VM 2006 i Luxemburg erövrade vi två guld(kallt o varmt kök). Det blev ingen pallplats, tro det eller ej, vi var 5 lag som fick två guld var och detta hade aldrig inträffat förut.

Kan man få två guld och inte komma på pallen? Jo så är det i denna värld. Guld har ca 10 poängs differens, när man då rangordnar så blir det laget med högst guldpoäng som kommer överst på pallen och näst högst två på pallen osv.

6 km serveringsgång

Ett roligt minne vid genrepet i Malmö inför OS i Erfurt 2000. Plats Husie i Malmö. Efter rek i Erfurt fick vi se hur långt det var mellan förberedelsekök och utställningshall, ca 6 km på delvis mycket dålig väg. Detta bådade inte gott för transporten av alla upplagda rätter som skulle fraktas i rullskåp på lastbil till mässhallen.

Vi bestämde oss för att hitta en vägsträcka som var ungefär lika lång och dålig som den i Erfurt. Allt skulle vara så nära verkligheten som möjligt, vilket innebar att vi hade jobbat ca 30 timmar i ett sträck med alla tallrikar. Vi lastade som om vi var på tävlingen. Vi hade en tekniker från FM-UhC kallad "Hacko". Hans uppgift var att sitta med i skåpet på lastbilen och kolla allt såg bra ut under färden i Malmö. Färden avlöpte utan missöden, åter i Husie stannar vi lastbilen för att höra med "Hacko" hur allt uppfört sig under färden. Då ser vi "Hacko" sittande på ett värmeskåp i djup sömn och han vaknar inte ens av ett antal fotoblixtrar. Vi lyckas till slut få liv i honom och fick då veta att han inte hade så mycket att rapportera eftersom han hade somnat ganska omgående.

Jag återkommer senare om årets OS.

PETER SVENSSON

Stadsdel i ett höstligt landskap, helt nybyggd åtminstone på framsidan

Ny stadsdel i Fårösund

Inne på fd KA 3 kaserngård har det byggts upp en helt ny stad – Valleby. Det är Kustateljén som byggt upp en kulisstad för inspelning av "Lasse-Majas Detektivbyrå" med underrubrik

"Kameleontens hämnd". Lasse-Majas detektivbyrå har tidigare gått som julkalender och nu skall det bli film. Utöver den uppbyggda staden på kaserngården så har man i filmstudio byggt upp alla interiörer. KA 3 för-

bandsmuseum har lånat ut en del rekvisita. Filminspelningarna har hittills även ägt rum i Bunge kyrka och i Herrvik.

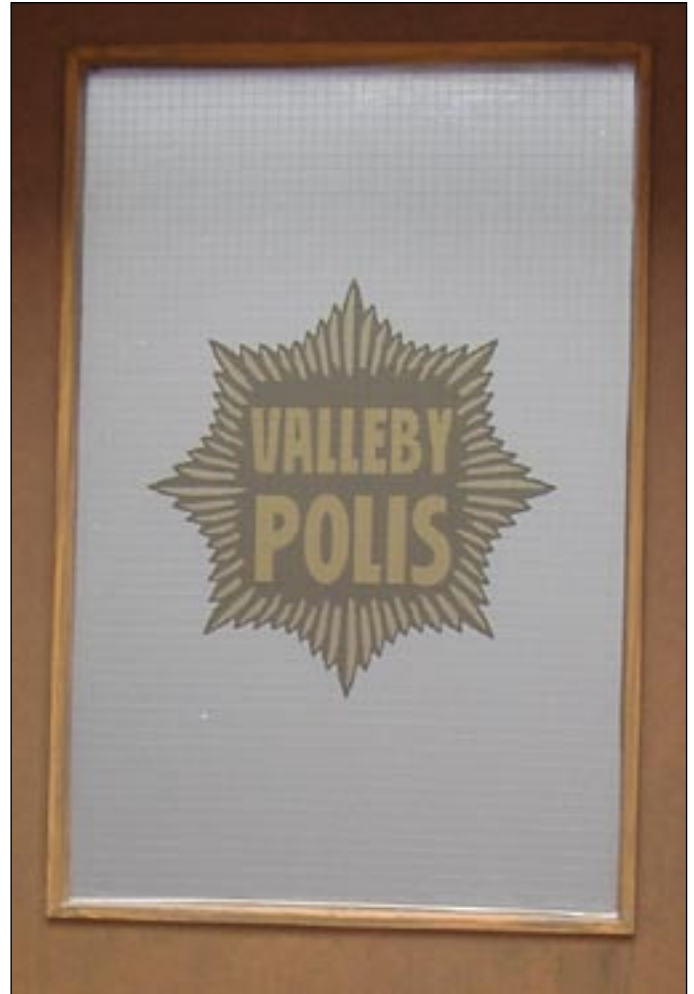
Allting har dock en baksida

Största bygget som gjorts i Fårösund

90% av filminspelningarna har gjorts i Fårösund. Inspelningarna började den 28 januari och pågick i 7 veckor och är nu avslutade. Nu återstår redigeringsarbetet som görs i Stockholm. Premiären blir i Stockholm till jul med eventuellt en förpremiär i Fårösund. Gunnar Karlen vid Kustatejlen uppger att kulisstaden tog ca 2 mån för 10 snickare och 4 dekorationsmålare att bygga. Bygget är det största kulissarbete som gjort i Fårösund. Husen är uppförda i trä med putsade fasader. Filmen spelades in under vintern men scenerna skulle föreställa höst varför man fick samla hop höstlöv och sprida ut. Bristen på snö i vinter underlättade arbetet. Det ryktas att Kneippbyn visat intresse för att överta bygget och flytta allt dit. Om ingen kommer att överta kulisserna så rivs dom.

ANDERS BERLIN

Valleby har naturligtvis en polisstation och även med inredning

Naturligtvis finns det plats för en guldsmedsbutik i Valleby.

FÖRSVARSMAKTEN
P 18, A 7, LV 2, KA 3 KAMRATFÖRENINGAR
Box 2012
621 26 Visby

B

**BEGRÄNSAD
EFTERSÄNDNING**

Vid definitiv eftersändning
återsänds försändelsen med
nya adressen på baksidan

Plats för etikett (motsv)

P 18 • A 7 • Lv 2 • KA 3
Kamratföreningars Tidskrift
Nr 1/2008

Grundad 2003 - nr 6 från starten.

Redaktion: Nils-Åke Stenström, Gunnar Trennestam, Göran Hellström och Anders Berlin. **Foto:** Artikelförfattarna om ej annat anges. **Idé och layout:** Göran Hellström. **Tryck Trydells Tryckeri, Laholm, maj 2008**